İlk ve Orta mektep talebesinin çok beğendikleri, seve seve okudukları
Çalışkan Çocuk
Haftalık mecmuasının ikinci sayısı
Bugün çıktı.
4 renk 16 sahife 5 kuruş

Cumhuriyet

Onbirinci sene No. 3729 İSTANBUL - CAĞALOĞLU Telgraf ve mektup adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No. 246 Cumartesi 22 Eylûl 1934
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366, Tahrir heyeti: 24298, İdare ve matbaa kısmile Matbaacılık ve Neşriyat Şirketi, 24299 - 24290.

HAYAT Ansiklopedisi
6
ncı cilt hazırdır. Cüzlerinizi bir an evvel ciltletiniz

Türk buğdayını Koruma Kanunlarının Mes'ut bir neticesi

Son buğdayı koruma kanununun tatbikatta müstahsil aleyhine dönen garip bir tecellisini bu sütunlarda yüreğimiz yanarak kaydetmiştik. Pek çok yerlerde hasılı koruma işlerinde kullanılacak verginin köylüye rücu ettiği görülmüştü. Büyük Millet Meclisinde kanun hazırlanırken bazı çiftçi meb'uslar bu ihtimali kuvvetle derpiş eylemişlerdi. Ekseriyeti un üzerinden vergi almağa ikna edenlerse elbette hep esas maksat olan köylüye yardımın bu yolla daha büyük mikyasta yapılabilmesi gayesini gütmüşlerdi.

Kanunun tatbikatta verdiği netice - den en fazla müteessir olanlardan biri bizzat Başvekil İsmet Paşa Hazretleridir. Müşarunileyh Meclis açılır açılmaz ilk işlerden biri olarak bu kanunu yeniباştan tetkik edecek büyük bir encümen teskil ettireceklerdir. Bu kat'î kararla Meclisin açılma günlerinin gelmesini beklemekle beraber buğday piyasasının memlekette ve dünyadaki seyrini takip ediyorlar.

Kanunun memleketteki tecelliyatı tamamen matluba muvafık olmaktan az çok uzak kalmakla beraber bu meyanda bütün bu himaye tedbirlerimizin başka tarafta çok ehemmiyetli bir faydasını kaydetmeğe zafer bulduk: Türk buğdayı cihan piyasasında mevki tuttu, ve nisbeten pek az bir zamanda birinci mevkii tuttu. Eğer biz size Türk buğdayı kendisine müşteri bulan bir ihraç metaı oldu deseydik bunu bile pek haklı olarak bir zafer diye telâkki edebilirdiniz. Halbuki biz size haber veriyoruz ki Türk buğdayı yalnız ihraç metaı olmakla kalmıyarak birdenbire bu sahada birinci mevkii almağa kadar fırlamış ve yükselmiş bulundu. Eğer öteki zaferse buna ne at koymak lâzım geleceğini varın artık siz tayin edin!

Herkesin ve her yerin hakkını vermek lâzım: Bu emsalsiz zaferi Ziraat bankamıza borçluyuz. Buğdayı himaye kanunları Ziraat bankasını köylüden buğday satın almağa mecbur tutuyordu. Bu suretle elinde fazla buğday toplanan banka bunları satmak için tabiî her çareye başvuruyordu. Bu çarelerden biri de buğdayımızı bu madde üzerinde maruf ihraç yerlerimiz hududundan daha ilerisine geçirebilmek ve daha uzaklara götürebilmek imkânlarının araştırılması olmuştur. Ötedenberi bu sütunlarda da tekrar edegeldiğimiz veçhile biz şimdiye kadar buğday ihracatçısı bir memleket olmadık. Nihayet Adalar denizi adalarına ve Suriyeye bir miktar buğday gönderebiliyorduk. İmparatorluktan daha dün ayrılmış parçalar olduğu malûm bulunan bu yerlerin bir kısım buğdaylarımızı almak için bir taraftan eskidenberi yerleşmiş bir alışkanlıkları, diğer taraftan yakınlık kolaylıkları vardı. Bu alışveriş bile muntazam bir cereyan takip etmiyordu. Onun için bize buğday ihracatçısı bir memleket gözile bakılamazdı. Fazla olarak biz buğdayın ihracat tiplerinden de bittabi mahrum bulunuyorduk. Buğday ihracatile meşhûr memleketlerin dünyaca tanınmış tipleri vardır.

Ziraat bankamız elindeki fazla malı en faydalı surette satabilmek için bizim mahdut ihraç mıntakamız dairesinden ileri gitmeği tecrübe etmek istemiş ve bunun için ihtiyarı zarurî tip tedbiri üzerinde en cüretli ve fakat en makul ve müessir yolu ihtiyar eylemiştir. Türk buğdayına tip yapmak demek, onu muayyen şekiller ve şartlarla standardize etmek demektir. Bunun için mevcut dünya tiplerinin bize uyabileceklerine veya en iyilerine uymak ilk hatıra gelen tedbirdi ki bunu bankaya tavsiye eden mütehassıs bilgiçler eksik olmamıştır. Bu tarz uzun senelerin, hiç olmazsa sekiz on senenin tecrübesini istiyen bir yol olurdu. Elindeki malı bugünden yarına nakte tahvil etmek ıstırarında olan banka daha cür'etkâr, daha ameli ve belki neticesi itibarile en hakikî yoldan yürüyerek binnefis Türk buğdayının kendisinden ve kendisine mahsus bir tip

YUNUS NADİ

(Mabadi ikinci sahifede)

Gazi Hz. Ankarada tezahüratla karşılandı

Reisicumhur Hz., İsmet Paşa ile beraber doğruca Çankayaya gittiler ve saat üçe kadar görüştüler

Ankara 21 (Telefonla) — Reisicumhur Hazretlerini hâmil olan hususî tren bugün saat 1,57 de Ankaraya muvasalat etmiştir.

Büyük Gaziyi karşılamak üzere Büyük Erkânıharbiye Reisi Fevzi Paşa Hazretleri, erkânı askeriye, vekâletler erkânı, sefirler, meb'uslar ve çok kalabalık bir halk kütlesi daha erkenden istasyonu doldurmuştu.

Gazi Hazretleri beşuş bir sima ile vagonlarından indiler. Kendilerini Başvekil İsmet Pş. ve Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey takip etti. Gazi Hazretleri, istikbale gelenlerin ellerini sıkmak suretile iltifatta bulundular.

Halkın tezahüratı arasında otomobillerine Başvekil Hazretlerini alarak Çankayaya gittiler. İsmet Paşa, saat üçe kadar Çankayada kaldı, badehu Gazi Hazretleri, refakatlerinde İsmet Paşa olduğu halde Marmara köşkünü teşrif ettiler.

Galatasaray bir sürpriz yaptı ve Feneri yendi

Dünkü maçta mağlûp olacakları beklenen Sarı-kırmızılılar kuvvetli rakiplerini 1 - 0 yendiler

Dünkü maçtan intıbalar: Yukarıda Galatasaray kalecisi bir golü kurtarıyor. Aşağıda Fener kalesine yapılan gol

Bundan bir buçuk sene kadar evvel yarıda kalan 1932 - 1933 senesi şilt maçının dömifinali dün Taksim stadyomunda Galatasaray ve Fenerbahçe takımları arasında oynanmıştır. Bir buçuk senedenberi mütemadiyen tehir edilen bu maçın bu hafta yapılacağı

(Mabadi besinci sahifede)

Lindbergin çocuğunu kaçıranlar bulunuyor

Hoptman isminde bir Almanın üzerinde ve evinde Lindbergten alınan paraların bir kısmı bulundu ve maznun, cinayete iştirakini itiraf etti

Vaşington 21 (A.A.) — Hauptmann, şahitler tarafından tayyareci Lindbergin iki sene evvel kaçırılan çocuğunu kurtarmak için verilen fidyeyi alan şahıs olarak tanınmıştır.

Hauptmann, «Branks» nahiyesinde tevkif edilmiştir. Orada beş seneden beri zevcesile yaşıyordu. Zevcesi de bir lokantada polis tarafından tevkif edilmiştir. Halk Hauptmann hakkında hasmane bir tavır takınmış ve bağırmıştır. Hauptmannın on aylık bir de çocuğu vardır.

Hauptmannın itirafları

Vaşington 21 (A.A.) — Nevyork polisi, 35 yaşında ve sabık bir Alman muharibi olan Rişar Hauptmannın sırasile:

1 — Fidye olarak verilmiş olan paralardan olduğu tahakkuk eden 20 dolarlık bir varakai naktiye ile 10 dolarlık bir başka varakai naktiyenin kendisi tarafından verildiğini,

2 — Yeni Yerseyde Hopevelldeki Lindbergin evi civarında marangoz o-

İki sene evvel kaçırılan ve sonra öldürülen; tayyareci Lindbergin zavallı yavrusu

(Mabadi dördüncü sahifede)

İsveç Veliahti Yunanistanda...

Prens perşembeye kadar orada kalacak

Prens Güstav Adolf

Atina 21 (Hususî) — İsveç bandıralı (Vazalant) yatile İsveç Veliahti Prens Güstav Adolf ve zevcesi Prenses (Loyza) iki çocuklarile birlikte dün sabah Pireye gelmişler, hükûmet erkânı ve ahali tarafından parlak surette karşılanmışlardır. Başvekil M. Çaldaris

(Mabadi dördüncü sahifede)

Jeneral Göring

Pazar günü tayyare ile İstanbula geliyor

Jeneral Göring

Sofya 21 (Hususî muhabirimizden, telefonla) — Prusya Başvekili ve Alman Hava Nazırı Jeneral Göring, Almanların Hindenburg ismindeki büyük yolcu tayyaresile pazar günü buradan geçerek ve parlamentolar konferansına iştirak etmek üzere İstanbula gidecektir.

Yeni romanımız

İnsan önce Maymun mu idi?

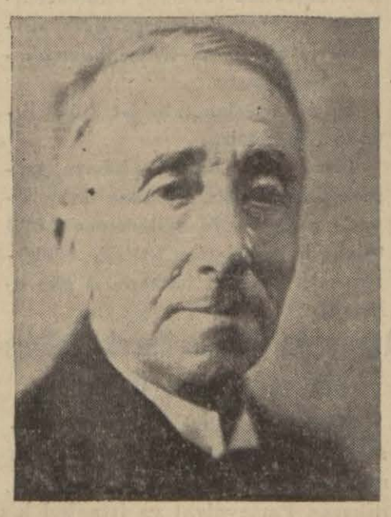

Kıymetli edibimiz Hüseyin Rahmi Beyin bir senedir gazetemiz için hazırlamakta olduğu bu büyük ve çok meraklı romanı birkaç güne kadar neşre başlıyoruz.

İnsan fikrini hâlâ şüpheler içinde bocalatan bu nazariyenin heyecanlı, hissî ve harikulâde nefis bir roman mevzuu içinde münakaşası, bizde fikir hayatını meşgul edecek bir hâdise olacaktır.

Bugün:

3 üncü sahifede — Budapeştede Gülbaba Yazan: İsmail Habip
4 üncü sahifede — M. Bonnetnin makalesi, Muamele vergisine dair mühim bir tamim.
5 inci sahifede — Kanserin tedavisi mümkün müdür.
6 ncı sahifede — Takdir edilen köy muallimleri, Viyanada yapılacak Beynelmilel atlı müsabakalar.

Parlamentolar konferansı

Dün bir çok milletlere mensup heyetler geldi

İşsizlik ve gençlik meselelerinin kongrede münakaşalara yol açacağı anlaşılıyor

Dün gelen murahhaslardan: Yukarıda sağda İrlanda, solda Cenubî Afrika, ortada sağda Japon, solda Fransa murahhasları, etrafı beyaz çizgili zat İngiltere murahhaslarından Mr. John Davis

Beynelmilel Parlamentolar konferansına iştirak etmek üzere muhtelif parlamentolara mensup murahhaslardan bir kısmı dün kara ve deniz yollarile şehrimize gelmişlerdir. Dün gelen murahhaslar, Perapalas, Tokatlıyan, Londra, Bristol ve Kontinental otellerine yerleştirilmişlerdir.

Murahhaslar dün öğle yemeğini otellerinde yemişler, öğleden sonra şehirde otomobille bir gezinti yapmış -

(Mabadi altıncı sahifede)

Japonyayı altüst eden müthiş bir tayfun

47 mektep, sayısız bina yıkıldı, binlerce kişi ölü. yaralı, kayıptır. 2000 evi sular götürdü

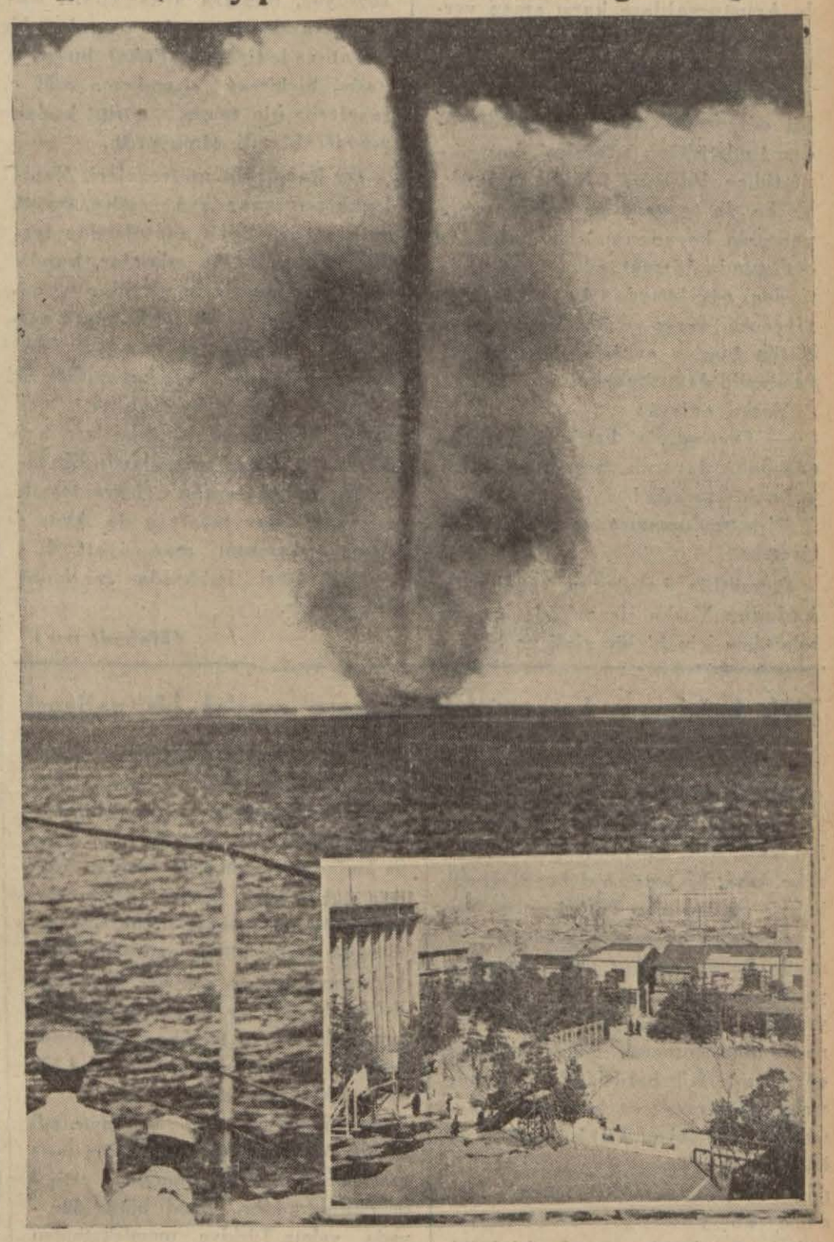

Japon denizinde müthiş bir tayfun; aşağıda korkunç tahribata uğrıyan Ozakadan bir manzara

Tokyo 21 (A.A.) — Orta Japonyada Kiyushudan Nigataya doğru saatte 45 mil süratle ilerliyen bir tayfundan 35 mektep yıkılmış 300 çocuk ölmüştür. Tayfundan hasıl olan cezir ilki bin evin, Fukura şehrinde sular altında kalmasına sebep olmuştur. Birçok ölenler vardır. Ozakadaki meşhur Tennoji mabedi yıkılmış ve yıkılırken de 15 kişiyi yaralamıştır. Yıkılan mektepler Ozaka mıntakasındadır.

Tokyo 21 (A.A.) — Ozakada ölen talebelerin sayısının 400 olduğu anlaşılmıştır. Yardım ve mu-

(Mabadi 3 üncü sahifede)

— 144 — *Nakili: A. DAVER*

Voska, Alman casuslukla mücadele teşkilâtı âmirine imzalı ve ithaflı resmini bile göndermişti!

Voska Çekoslovakyada doğmuş, sonra Amerikaya hicret ederek orada yerleşmiş ve Amerika tebaası olmuş bir Çektir. Amerika harbe girinciye kadar Amerikada Almanlar aleyhinde çalışmıştır.

Voskanın gizli teşkilâtı Baltıktan Balkanlara kadar bütün merkezî Avrupada çalışıyordu. En küçük İslâv cemaati mevcut olan şehirler, kasabalar ve mıntakalar arasında bir tanesi yoktur ki bu kısa boylu, tıknaz ve geniş omuzlu yüzbaşı ile temas ve münasebette bulunmasın. Voska İtalyan cephesi gerisinde çalışırdı. Oradan, her tarafa haber uçurur, İslâvları teşçi eder. Müttefiklerin kazandıkları muharebelere, Amerika ordusunun harp hazırlıklarına, Reisicumhur Vilsonun nutuklarına dair tafsilât gönderirdi. Bilmukabele düşman hakkında haberler alırdı. Alman - lar, Avusturyalılar, Macarlar, Türkler, Bulgarlar hakkında malûmat toplardı.

Onun verdiği haberleri, merkezî devletler arazisindeki İslâv mikrop yuvaları, gittikçe artan bir şiddetle cephe gerisinde yayar durlardı.

Yüzbaşı Voskanın harekât merkezi Padoue (Padu) civarlarında idi. O, buradan kalkarak en tehlikeli köeşlere kadar seyahatler, akınlar yapardı.

Bir gün İsviçreden döndü ve beraberinde bir saat getirdi. Avusturyadan gelen bu saatin çarkları arasında genç İslâvlardan mürekkep bir grupla yapacağı mülâkatın yeri ve günü yazılı idi. Bu saati, ona, bir saatçi mağazasında bir çek satmıştı. Voska bir arkadaşile beraber hemen bir tayyareye atlıyarak Bosnaya gitti. Gece karanlıkta yere indiler ve Yugoslavya istiklâli için çalışan bir grupla Avusturya cephesi gerisinde buluştular. Bunlar, 1915 senesinde, Sırbistanın Alman, Avusturya - Macar ve Bulgar orduları tarafından işgalindenberi yolsuz, hatta patikasız dağlarda ve ormanlarda yaşıyan, güneşten, soğuktan yanmış, tunç yüzlü çeteclerdi. Kırılmaz ve yılmaz bir ümitle Avusturyalılara karşı aman vermez bir mücadele açmışlardı. Her köylü, onların göze görünmez, tahtelârz zincirlerinin bir halkasını teşkil ediyordu. Çeteciler, köylülerden topladıkları haberleri, her görüştükçe Voskaya bildiriyorlardı. Voska da tayyare ile onlara propaganda beyannameleri ve İtalyan ordusunda hizmet eden kardeşlerinden, oğullarından haber, mektup, yiyecek, sargı ve ilâç getiriyordu. Bütün bunlar ayni köylü şebekesi vasıtasile dağıtılıyordu.

Voska onlara:

— Cesaretinizi kaybetmeyin. Biraz daha dayanın. Amerika ordusu gelmek üzeredir!

Diye mukavemet ve cesaret veriyordu.

O müthiş Avusturya cephesile hududun Voska ile arkadaşları ve adamları için hiçbir gizli ve bilinmiyen noktası yoktu. Avusturya ordusunun üniformasını giyerek ve Avusturya tayyarelerine benziyen tayyarelere binerek istedikleri gibi Avusturya cephesi gerisine gidip geliyorlardı. Hepsi birkaç lisan konuşan bu adamlar, haber topluyor, cepanelikleri berhava ediyor ve düşmana mümkün olduğu kadar fazla zarar vermeğe çalışıyorlardı.

Voskanın adamları, hatta cenubî Almanyaya kadar giriyor ve Amerika ordusu hesabına kıymetli askerî esrar topluyorlardı. Nihayet Alman - Avusturya makamatı, halkı bu yaman Amerikan casusları - na karşı müteyakkız davranmağa davet etmek mecburiyetinde kaldılar. Voska cür'etkârlığını o kadar ileri götürmüştü ki Berline yaptığı bir seyahatten sonra, Alman casuslukla mücadele teşkilâtının âmirine posta ile imzalı ve ithaflı bir resmini bile göndermişti.

Amerika ordusu istihbarat dairesinin İtalyadaki şubesi yalnız casuslukla meşgul olmuyordu. Casusluk onun muhtelif vazifelerinden biriydi. Şube, İtalyan cephesinde Çeklerden, Yugoslavlardan iki ordu teşkil etmiş ve Avusturya cephesinde bir üçüncüsünü dağıtmıştır. (Yani bir Avusturya ordusunu inhilâle uğratmıştır) Ekserisi eski Avusturya ordusu mensuplarından olmak üzere 42,000 kişiden mürekkep bulunan Çek lejyonunun teşekkülünde mühim hizmeti olmuştur.

Bu faaliyet neticesinde, Avusturya - Macar ordusunun inhilâlini temin için bir tek darbe kâfi gelmişti. Çekler, Slovaklar, Yugoslavlar, Rumenler gibi, Avusturya İmparatorluğuna düşman anasırdan mürekkep kıt'a cephenin neresinde varsa orada, Voska, her türlü vasıtaya müracaat ederek propaganda yapıyor ve askerleri kandırıyordu. Tayyareler, balonlar Avusturya aleyhinde ve askerleri firara tahrik eden beyannameler yağdırıyorlardı. Bu beyannameler Avusturya askerlerine daha evvel İtalyaya iltica etmiş olan İslâv kardeşlerinin kendilerini beklediklerini söylüyor, bunlara arkadaşları, ırktaşları arasında mes'ut ve rahat bir hayat vadediyordu. Fakat bu sahada, hiçbirşey «kandırma müfrezeleri,» nin temin ettiği kadar muvaffakiyetli olmuyordu.

Bu kandırma müfrezeleri, Yapılacak propagandaya göre, sureti mahsusada eçilen adamlardan teşkil ediliyordu. Bu adamlar, kandıracakları askerlerin ırkından ve onların lisanını gayet iyi konuşan cerbezeli kimselerden seçiliyordu. Müfrezeler, geceleri, karanlıkta iki cephe arasındaki boş sahayı tırmanıyor, karşılarındaki askerlere kendi dillerile hitap ediyorlardı. Bir taraftan onları toptan firara teşvik ederken diğer taraftan da Avusturya ordusunun maneviyatı, disiplini, iaşesi hakkında malûmat alıyorlardı.

(Mabadi var)

Türk buğdayını koruma kanunlarının mes'ut bir neticesi

(Başmakaleden mabat)

çıkarmağa gitmiştir.

Muvaffak bir tecrübe, bazı noksanları ikmal eden daha muvaffak bir tecrübe daha, bir tecrübe daha: Rağbetli kabule mazhar olan Türk buğdayı tipi bu suretle az bir zamanda taayyün etmiştir. Bu tip buğday geniş Anadolu yaylalarının sert buğdayları üzerinde yapılan halitaların hasılıdır. Türk tipi netice itibarile mevcut dünya tiplerinin en iyilerine faik bazı vasıflar arzetmiş ve gittiği piyasalarda kuvvetle tutulmuştur. Bu tip Türk buğdayı bugün bütün dünya tiplerinin en kıymetlisi, yani fiatçe en yükseğidir. (1) Bu suretle ortaya buğday meselemizi belki esasından halledecek bir imkân yolu çıkmış bulunuyor.

Demek ki son kanun tatbikatta bazı makûs neticeler vermiş olmakla beraber alelûmum himaye tedbirleri dahilde inkâr olunamaz faydalarına ilâveten hariçte de böyle başlıbaşına muvaffakiyet sayılacak muazzam bir neticeye varmış bulunuyor. Bundan dolayı ne kadar memnun olsak yeridir. Esasına kuvvetli bir kanaat hâkim olan büyük davaların ergeç hatıra bile gelmiyecek kadar büyük neticelere varabileceğinin işte en son ve en parlak delilini bu buğday savaşında görüyoruz. Muvaffak tecrübe, Türkiyede buğday meselesine bitip tükenmez büyük ufuklar açmaktadır.

Amerikada bir nevi buğdayın adı *(Türk buğdayı)* dır. Bu bizim sert yayla buğdayımızın Amerikada yetiştirilmişinin adıdır. Şimdi bütün dünyada yalnız Türkiye memleketinden çıkarılan bir tip buğday, en iyi buğday mahsulü olarak mevki alacaktır. Bu hem Türk buğdayıdır, hem Türkiye buğdayı.

En mühim millî mahsulümüz olan buğdayımıza böyle bir mevki temin emeğe muvaffakiyetinden dolayı Ziraat bankamıza en vicdanî teşekkürlerimizi sunuyoruz.

YUNUS NADİ

(1) Yüz paradan başlamış olan fop (bura teslimi) ihraç fiatlerimiz bu tip sayesinde bugün 5,12 kuruşa kadar yükselmiş bulunuyor.

Şehir ve Memleket Haberleri

Harice 50,000 kilo buğday sattık!

Buğday nümunelerimiz ecnebi borsalarda takdir ediliyor

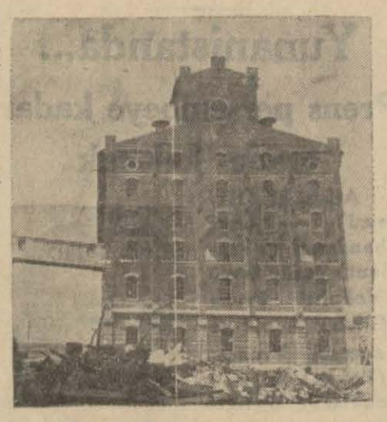

Haydarpaşadaki büyük silodan bir görünüş

Ziraat Vekili Muhlis Bey şehrimizdeki tetkiklerine devam etmektedir.

Muhlis Bey dün Halkalı Ziraat mektebini ve Yeşilköydeki tohum ıslah istasyonunu gezmiştir. Muhlis Bey buğday satışlarına dair şu beyanatta bulunmuştur:

«— Buğday satış meselelerine dair aldığım malûmat çok memnuniyet - bahştır. Her taraftan buğdaylarımızı almak için müracaatlerde bulunulmaktadır. Hazırlanan buğday nümuneleri birçok ecnebi borsalarında tanınmış ve takdir edilmiştir. Son üç dört ay içinde İsviçre, Belçika ve Almanyaya 50 milyon kiloyu mütecaviz buğday satılmıştır. Yeni silolar tamamlanıp kullanılmağa başladıktan sonra buğday cinslerimizin kıymetli bir ihraç malı olacağından eminim.»

Haber aldığımıza göre Muhlis Bey birkaç gün daha şehrimizde kalacaktır. Ziraat Vekilimizin Karadeniz ve Şark seyahati çok istifadeli olmuştur. Vekil Bey hayvancılık, sütçülük ve meyvacılık üzerinde birçok tetkiklerde bulunmuştur.

MAARIFTE

Ecnebi ve ekalliyetler mekteplerindeki Türkçe dersler

Ecnebi ve ekalliyet mekteplerinde türkçe derslerinin esaslı surette okutulması için son seneler zarfında büyük bir gayret sarfedildiği halde bu mektepler talebesinin türkçe derslerindeki seviyeleri resmî ve hususî Türk mekteplerinde ayni sınıflardaki talebenin seviyeleri derecesinden çok aşağıdır. Bu sneden itibaren ekalliyet ve ecnebi mekteplerindeki türkçe derslerinin kuvvetlendirilmesine bilhassa ehemmiyet verilecektir.

Hilâliahmer 2000 çocuğa yemek verecek

Hilâliahmer Cemiyeti, ders senesi başından itibaren, ilkmektep - lerde muhtaç çocuklara öğle yemeği tevzi etmek üzere hazırlıklara başlamıştır.

Bu işe ayrılan tahsisat 7,000 liradan ibarettir.

Geçen sene 4,000 talebeye yemek dağıtılmıştı. Bu sene daha ziyade para temin edilemezse 2,000 talebe bu tevziattan istifade edebilecektir. Tevziat haftada 4 gün olacaktır.

Avrupaya gönderilecek talebenin müsabaka imtihanı

Maarif Vekâleti hesabına Avrupaya gönderilecek talebelerin müsabaka imtihanlarına bugünden itibaren Pertevniyal ve İstanbul kız liselerinde başlanacak ve salı gününe kadar devam edecektir.

Hukuk fakültesi talebesinden Avrupaya gidecek talebelerin müsabaka imtihanlarına da bugün Hukuk fakültesinde başlanacaktır. Hukuk fakültesinden 43 namzet müsabakaya girecektir.

Meccanî lise ve ortamekteplere gireceklerin imtihanları

Bu sene lise ve ortamekteplerin her sınıfına alınacak leylî meccanî talebenin müsabaka imtihanlarına 30 eylûl pazar gününden itibaren Galatasaray ve Erenköy kız liselerinde başlanacaktır. İmtihanlar üç gün devam edecektir. Müsabaka imtihanları türkçe edebiyat, riyaziye, tarih ve coğrafya derslerinden tahrirî olarak yapılacaktır.

Soruyoruz!

Boğaziçi halkının geçirdiği tehlike

Üç dört gün evvel Akay İdaresinin bir vapurile Şirketi Hayriyenin bir vapuru limanda çarpışarak her ikisi de ehemmiyetli surette yaralanmışlardı. Son bir iki ay zarfında limanda her akşam bir kaza olmuyorsa bu sırf Allahın inayetiledir. Çünkü; her akşam saat beşi kırk beş geçe üç vapur Köprünün Rumeli ve Anadolu iskelelerinden, bir vapur Üsküdar iskelesinden, bir vapur da Kadıköy iskelesinden kalkmaktadır. Tam bu saatte Kadıköyünden Köprüye gelmekte olan bir vapur da ayni dakikada hareket eden bu beş vapurla limanda karşılaşmaktadır. Altı vapurun bir araya gelişi; birbirlerinin yanından, önünden, arkasından geçişleri bazan öyle tehlikeli vaziyetler ihdas etmektedir ki bu saatte yolculuk yapmak betbahtlığında olanlar hiçbir günlerini korkusuz geçirememektedirler. Evvelki akşam da Haliçe girmek üzere bulunan bir motör bu vapurların arasına sıkışmış; içindekiler büyük bir hale - can geçirdikten sonra mucize kabilinden kurtulmuştur.

Binaenaleyh; hergün akıbeti feci olabilecek bir tehlike mevcuttur. Acaba tarifede yapılacak ufak bir tadilâtla bu halin önüne geçilemez mi? diye;

Soruyoruz?

Darülâcezede...

Münevverler için de bir paviyon yapılıyor

Darülâcezede yeniden bazı tesisat ve ilâveler yapılmıştır. Bu meyanda müessesenin arazisi 170 dönüm kadar genişletilmiştir. Burası meyvalık ve koruluk haline getirilecektir. Bundan başka yüksek tabakaya mensup olup ta müesseye iltica eden münevverler için ayrıca bir paviyon yapılacak, bunun için yeni şehir bütçesine tahsisat konulacaktır. Yapılan istatistiklerde eskiden mutasarrıflık, maarif müdürlüğü, doktorluk gibi vazifeler yapıp ta hayatlarının sonunu Darülâcezede geçiren yüksek tabakaya mensup kimselerin mevcut bulunduğu anlaşılmıştır.

ŞEHİR İŞLERİ

Gelecek sene sokaklar sulanacakmış!

Belediye, bu sene yalnız bazı büyük caddeleri, o da nadiren sulayabilmişti. Söylenenlere bakılırsa gelecek sene daha muntazam bir programla ve bazı büyük caddeler, günde bir defa olsun, yıkanabilecekmiş!

Tramvay Şirketinin kazma makinesi

Evvelce Tramvay şirketi yolların tamirinde kullanılan elektrikli kazma makinesini artık kullanmamağa karar vermiştir. Buna sebep hem bu makinenin işlediği zaman çok fazla gürültü çıkarması, hem de fazla sarfiyatta bulunmasıdır. Bunun için yolların tamirinde amele kullanılmaktadır.

Elektrik Şirketi sermayesi için hükûmetin teklifi

Elektrik şirketi Nafıa Vekâletile yapılan müzakerelerde sermayenin Fransız frangına çevrilmesine itiraz etmiş ve buna sebep olarak ta frangın sabit bir para olmamasını ileri sürmüştür.

Hükûmet Elektrik şirketinin bu itirazı üzerine senelerdenberi istikrarı temin edilmiş bulunan Türk parasının şirket sermayesine esas tutulmasını teklif etmiştir. Şirket henüz bu teklife cevap vermemiştir.

Trakya Şimendifercileri eğlentisi

Trakya Şimendifercileri cemiyeti tarafından dün bütün Trakya şimendiferleri amele ve memurlarının da iştirakile büyük bir gezinti yapılmıştır.

Gezintiye Şark şimendiferi kumpanyası direktörü M. Paskal ve muavini M. Ferj de iştirak etmişlerdir. Sabahleyin saat 8,55 te Sirkeci istasyonundan hareket eden hususî tren doğru Çatalca civarındaki İspartakuleye gitmiştir. İspartakulede geç vakte kadar kalınarak öğle yemeği yenilmiş, eğlenilmiş ve akşam geç vakit avdet edilmiştir.

Adliye Vekili dün İzmirden geldi

Rıhtım Şirketile müzakerelere gelecek ay devam edilecek

Adliye Vekili Saracoğlu Şükrü Bey

Adliye Vekili Saracoğlu Şükrü Bey, dün, Ege vapurile İzmirden şehrimize gelmiş ve Galata rıhtımında İstanbul Müddeiumumisi Kenan Beyle diğer Adliye erkânı tarafından karşılanmıştır.

Saracoğlu Şükrü Bey, ay nihayetine doğru Ankaray dönecektir. Teşrinievvelin ilk haftası içinde Rıhtım şirketi müdürü M. Ganoş ta Ankaraya giderek Adliye Vekilimizle Rıhtım şirketinin hükûmetçe satın alınması için yapılan ve İzmirdeki son temaslar arasında esaslarında mutabık kalınan müzakerelere devam edecektir.

Müzakeratın bu son safhası şirketin devri işine ait teferrüata inhisar edeceğinden kat'i itilâfnamenin önümüzdeki ay içinde imzalanmasına muhakkak nazarile bakılmaktadır.

MÜTEFERRİK

Ayasofyanın tamiri

Ayasofya camisinin tamiri için keşifler yapılmaktadır. Caminin tam manasile tamir ve müze haline konması için yüz bin lira kadar bir paraya lüzum gösterilmektedir. Şimdilik caminin yalnız dış sıvalarile ikinci katta sıvaları dökülen ve döşemeleri sökülen kısımları tamir edilecektir.

Caminin önündeki boşluk düzeltilecektir. Parmaklığın altındaki yüksek duvarlar da kaldırılarak Sultanahmet parkının etrafındaki gibi zarif parmaklıklar konacaktır. Caminin adliye enkazı tarafında da bir park yapılacaktır.

Gümüş paralar için yapılan kalıplar

Yeni gümüş paraların üzerlerine basılacak şekiller için açılan müsabaka ayın on dokuzunda bitmiştir. Müsabakaya 12 san'atkâr girmiş ve Darphane müdürlüğüne 27 kalıp vermişlerdir. Yarın Güzel San'atler Akademisinde bir toplantı yapılarak jüri heyetine girecek beş san'atkâr seçilecektir. Bunlar dört maliye murahhasile beraber pazar günü Darphane ve Damga matbaasında toplanarak birinci eseri seçecektir. Müsabakayı kazanan iki eser sahibine biner lira mükâfat verilecektir.

Şükrü B. Amerikaya bugün gidiyor

Tayyare cemiyeti ikinci reisi Şükrü Bey dün sabahki trenle Ankaradan şehrimize gelmiştir. Şükrü Bey bu akşamki Avrupa ekspresile Amerikaya hareket edecek ve Amerikada bir ay kadar kalarak teşrinisani iptidasında dönecektir. Şükrü Beye refikası refakat etmektedir.

Hüseyin Ragıp Bey gitti

Roma büyük elçiliğine tayin edilen eski Moskova büyük elçimiz Hüseyin Ragıp Bey dün akşam Semplon ekspresile Romaya hareket etmiş, istasyonda dostları, İtalyan sefareti erkânı tarafından teşyi edilmiştir.

Memleketimize geleceklerin vizeleri

Memleketimize gelen giden yabancılarla vatandaşlarımızın vizeleri transit vize, adî vize, müddetli vize olmak üzere üç türlü yapılacaktır.

Transit vizenin müddeti Türkiyeye girdiği tarihten itibaren on beş gündür.

Adî vize müddetsizdir. Bu kabil ecnebiler bir ikametgâh tezkeresi alarak istedikleri kadar oturabilirler.

Müddetli vizeler mukabele tedbirleri tatbik olunan devletler tebaasına veya mübadillere verilir ve sahibinin ikameti muayyen müddetlerle temdit olunur.

Siyasî icmal

Avrupadaki tehlikeli vaziyet

Sovyet Rusyanın Cemiyeti Akvama girmesi münasebetile lehte ve aleyhte söylenen nutuklar ve neşrolunan mülâhazalar Avrupadaki vaziyetin gayet tehlikeli olduğunu meydana çıkarmıştır. Versay muahedesinin aktindenberi vaziyetin bu kadar tehlikeli olduğu görülmemişti.

Fransanın bu muahede sayesinde Avrupada tesis ettiği büyük nüfuz ve hâkimiyet ve ittifak manzumesi şimdi çok gevşemiştir ve bunun takviyesi için Sovyet Rusya ile yakınlaşmıştır. Diğer taraftan Versay muahedesinden sonra gayet zayıf düşen devletler şimdi kendilerini toplamış bulunuyorlar. Almanyada Hitler rejimi sayesinde kuvvetli bir milli birlik vücude gelmiştir. Diğer taraftan İngiltere ile İtalyanın, silâh cihetinden müsavat hakkını zımnen tanımış olmasından cesaret alan Almanya alabildiğine silâhlanıyor. Almanyanın şimdiden yedi bin harp tayyaresi hazırladığı ve bu tayyarelerin hepsi yeni olduğu gibi sürat ve manevra kabiliyeti itibarile diğer devletlerin hava kuvvetlerine faik olduğu anlaşılıyor. Halbuki Fransa ile müttefikleri Almanyaya karşı yedi binden fazla tayyare çıkaracak vaziyette değildirler.

Alman milleti her türlü mahrumiyetlere katlanarak devletin silâhlanmasına çalışıyor. Almanya kambiyo sıkıntısından dolayı hariçten pamuk ve pamuk ipliği ithal etmediği halde barut imalinde kullanılan pamuk kırıntılarını peşin para ile hatta avans vererek bütün İngiliz mensucat fabrikalarından toplamaktadır.

Lehistanın müstakil bir siyaset takip ederek Fransadan uzaklaşması ve Almanya ile yakınlaşması, Fransada endişeler uyandırmış ve Almanyanın mevkiini kuvvetlendirmiştir. Fransanın İtalya ile yakınlaştığını gören Yugoslavya, açık bir surette Almanyaya temayül gösteriyor. Macaristan ise artık Almanya ve Lehistan tarafına bel bağlamaktadır.

Alman, Leh, Macar ve Yugoslav milletleri Avrupanın en muharip ve değerli askerleri olduğundan bu dört milletin yakınlaşmasından Napolyon zamanında bile görülmiyor ve dünyanın en kuvvetli askerî ittifakının doğacağından korkuluyor.

Bunlara karşı duracak milletlerin - Fransa müstesna - haiz bulundukları askerî kudret ve kuvvetlere o kadar kıymet verilmemekte ve bunun için Umumî Harpten birçok deliller ve misaller getirilmektedir. Bu yeni ve korkunç vaziyetten en ziyade İngiliz muhafazakârları kuşkulanmakta ve İngilterenin berri Avrupada yeniden zuhur edecek badirelerden uzak durmasını istemektedir. Avrupa milletleri arasında uzlaşma ruhu yükselmediği takdirde Avrupanın atisi çok karanlık ve tehlikeli olacağı şüphesizdir.

MUHARREM FEYZİ

Muhtelit mahkemelerin bakacağı son davalar

Muhtelit mahkemelerde faaliyete 28 eylûlden itibaren başlanacaktır. Bunun için hazırlıklara başlanmıştır. Muhtelit hakem heyeti reisi M. Bök ayni günde İstanbula gelecektir. Türk - Yunan muhtelit mahkemesinde 11750 davadan yalnız bu sene bakılacak 300 dava kalmıştır. Bu davalar bittikten sonra mahkeme faaliyetine nihayet verecektir. Bundan başka Fransız mahkemesinde de 52 dava kalmıştır. Türk - Yunan muhtelit mahkemelerinde davaların rüyetine 6 teşrinievvelden itibaren başlanacaktır.

Türklere kalan küçük sa'atler

21 eylûlden 21 teşrinisaniye kadar ticarethane, han, otel, şirket ve her türlü diğer müesseselerde beçkilik, kapıcılık ve odabaşılık, otel, han, hamam, hakve, kazino ve barlarda hizmetçilik yapan ecnebi kadın ve erkekler işlerini bırakacaklar, bu hizmetleri yalnız Türk vatandaşlar alabileceklerdir. Bu cihet dün alâkadarlara bildirilmiştir.

Cumhuriyet

Nüshası 5 Kuruştur

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750	1450
Üç aylık	400	800
Bir aylık	150	yoktur

TELGRAF HABERLERİ

Orhaneli kazasında bir köy tamamen yandı

Açıkta kalan köylüye derhal yardım yapıldı, köyün yeniden inşası için emir verildi

Bursa 21 (Hususî muhabirimizden) — Orhanelinin (Akçebük) köyünde bir yangın çıkmış ve (32) evli köyün (24) evi bir saat içinde tamamen yanmıştır. Bu arada köye ait zahire ve tohumluklarla eşya da kâmilen yanmıştır.

Valimiz Fazlı Beyden aldığımız malûmata nazaran, yangın bir evde pekmez kaynatılırken dikkatsizlik neticesi ateşin bitişikteki samanlığa geçmesinden ve evlerin ahşap olmasından başka şiddetli bir rüzgârın da devam etmesinden ileri gelmiştir. İnsanca zayiat yoktur.

Valimiz Fazlı Bey bizzat bu köye gitmiş ve açıkta kalan köylüye derhal yardım yapılmasını temin etmiştir. Civar köylüler aralarında topladıkları paraları felâketzede köylüye tevzi etmişlerdir. Orhaneli Hilâliahmeri de kendilerine derakap yardıma başlamış ve yiyecek, giyecek temin etmiştir.

Açıkta kalan köylüler başka köylere dağıtılmamış, yanmıyan (9) ev halkı tarafından misafir edilmişlerdir. Kaza kaymakamı köyün yeniden yapılması için emir almıştır. Fakat bu sefer evlerin taş ve tuğladan yapılması ve kıştan evvel bitirilmesi için tedbirler alınmıştır. Bundan başka vilâyet teşkilâtı da bu felâketle alâkadar olmuş; Bursa Hilâliahmeri merkezi umumiyi haberdar etmiştir.

Kayde şayan olan diğer bir nokta var. Bu köy Yunanlıların işgali esnasında da yakılmış ve tekrar yapılmıştır. Binaenaleyh son yangın köylü için ikinci bir felâket olmuştur.

Musa

M. Venizelos Reisicumhur mu oluyor?

Muhalefet fırkaları bir tebliğ neşrettiler

Atina 21 (Hususî) — Muhalefet fırkaları rüesasının yaptıkları müzakerelerin neticesi hakkında bugünkü gazetelerle bir tebliğ neşredilmiştir. Bu tebliğde, M. Venizelosun Riyaseticumhur makamı için namzetliğinin kondisası kararlaştırıldığı bildirilmektedir.

Hükûmetin kanaati

Atina 21 (Hususî) — Meb'usan meclisinin M. Zaimisi tekrar Reisicumhur intihap edeceğine hükûmetce kanaat hâsıl olduğundan bu intihabın yapılacağı temin edilmektedir.

Cemiyeti akvamda

Lehistan, ekalliyetler hakkındaki teklifini geri aldı

Cenevre 21 (A.A.) — Siyasî komisyonun sabah celsesinde M. Massigli Fransa hükûmetinin tezini izah etmiş ve bunuz Lehistanın teklifinde hususî bir maksat görmekte olduğunu söylemiştir. M. Masgili ekalliyetlerin himayesi prensiplerinin Avrupaya hasredilmesinin Milletler Cemiyetinin şu iki prensibine muayir olacağını söylemiştir:

Cenevre müessesesinin cihansümul'üzü ve cemiyet azasından olan devletlerin müsavatı.

Muhtelif hatiplerin söylediklerî sözlerden sonra umumî müzakereye nihayet verilmiştir. Bunun üzerine M. Madariaga Lehistan heyetinden teklifini geri almasını rica etmiştir. Leh başvekili M. Raczynski bu meselede büyük devletler arasında noktai nazar ihtilâfları çıkmış olduğundan dolayı teklifini geri almış olduğunu beyan etmiştir.

Lehistanın bu hareketinden sonra orada iki mesele kalıyor:

Ekalliyetlere karşı bir takım taahhüdatı bulunan bazı devletlerin bu itibarla olan hususî vaziyetlerinin konseyin tarafından teklifi ihtimali.

Ekalliyetler hakkındaki muhaverelerden Lehistan tarafından tatbikinin konsolüma istirakten Lehistanın imtinaı.

Dünkü Amerikan kupası yarışlarında Amerika kazandı

Nevyork 21 (A.A.) — Amerikalıların Renbov yatı, dünkü yarışta İngilizlerin Endevor yatına galip gelmiştir. Amerika yatı mesafeyi 4 saat, 35 dakika, 34 saniyede yapmış; İngiliz yatı aynı mesafeyi 4 saat, 39 dakikada yapmıştır. Bununla beraber, İngiltere lehine karşı bir gelibiyetle baştadır. Fakat Amerika kupası için yapılması lâzımgelen henüz dört yarış vardır.

Leh - Alman müzakereleri

Varşova 21 (A.A.) — Leh - Alman ticaret müzakeratına burada tekrar başlanmıştır.

Almanlar Amerikadan tayyare almamışlar!

Vaşington 21 (A.A.) — Alman sefiri, M. Hullu ziyaret ederek kendisile uzun uzadıya görüşmüştür. Sefir, Almanyanın Amerikadan askeri tayyareler ve harp malzemesi satın almış olduğuna dair olan rivayetlerin saçma olduğunu söylemiştir.

Dedikodulu bir şayia

Sovyetlerin yeni Sofya sefiri niçin mezuniyet almış

Sofya 21 «Hususî muhabirimizden, telefonla» — Bulgar Başvekilinin gazetecilere verdiği beyanatına nazaran Sovyetlerin yeni Sofya sefiri bir ay mezuniyet aldığı için Sofyaya gelmesini tehir etmiştir. Halbuki Bulgaristanın Moskova sefiri, daha ayın 15 inde Moskovada bulunuyor ve Sovyet sefiri de ayni tarihte Sofyada bekleniyordu. Sovyet sefirinin vakitsiz mezuniyet alması Sofya siyasî mehafilinde ciddî münakaşalara sebebiyet vermektedir.

Deveran eden şayialara nazaran Sovyet sefiri, sözde Yugoslavya Kralının Sofyayı ziyaretinde Sofyada bulunmamak için mezuniyet almıştır.

Almanyada din ve dünya işleri

Her türlü dini münakaşalar menedildi

Berlin 21 (A.A.) — Vicdanların Nasyonal Sosyalist devlete ram olması aleyhinde mücadelede bulunmuş olan muhalif protestan mahafili hertürlü uzlaşma ümidini kaybetmişlerdir. Bu mehafilde Piskopos Müller ile Alman kilisesi hukuk işleri müdürü Jaeger aleyhinde şiddetli bir muhalefet göstermektedir. Jagerin millî bir kilise vücude getirilmesine dair olan telmihleri büyük bir endişe uyandırmıştır.

Dahiliye Nazırının bir emirnamesi hertürlü dinî münakaşaları menetmektedir. Yalnız, kanunî kilise olan Alman kilisesinin beyannameleri müstesnadır.

Dahiliye Nazırı, kilisenin yegâne meşru mümessilinin vazifesinden uzaklaştırılmış olan Wourmun yerine Wourtenburgta kiliseyi idare etmeğe Almanya piskoposu tarafından memur edilmiş olan komiser olduğunu söylemiştir.

Alman istihbarat bürosunun bir tebliği katolik Almanlar iş birliğinin feshedilmesini şu suretle muhik göstermektedir:

1933 temmuzu tarihli konkordato Alman katolikliğinin siyasî temsilini faydasız kılmaktadır. Yapılacak müzakerelerin hertürlü fikir ve nazar ihtilâfını ortadan kaldıracağı söylenmektedir. Çünkü nasyonal Sosyalist fırka ve devlet yegâne vahdettir. Ve bu hususta iki ayrı noktainazar bulunması kabul edilemez.

Varşovada tahliye edilenler

Varşova 20 (A.A.) — Bugün tecrit kampından millî radikal fırkasına mensup ilk mevkuf gurupu tahliye edilmiştir. Bu tahliye evvelce tayin edilen müddetten üç ay evvel vaki olmuştur.

Havanada patlıyan 35 bomba

Havana 21 (A.A.) — Şehrin muhtelif noktalarında dün gece 35 ten fazla bomba patlamıştır. Zarar mühimdir.

Viyanada 3 idam kararı

Viyana 21 (A.A.) — Salzbourg ağır ceza mahkemesi ellerinde infilak edici maddeler bulunan üç naziyi idama mahkûm etmiştir.

BUGÜN DE BU..

En büyük yarış!

Bir taraftan milletler: «Sulh! Sulh!» diye avaz avaz haykırırlarken, öte taraftan bir takım fatih namzetleri, Harbi Umumiden evvel bile görülmemiş ve işitilmemiş bir faaliyetle silâh üstüne silâh, cepane üstüne cepane, gaz üstüne gaz, gemi üstüne gemi yığıyor ve durmadan birbirlerine diş gıcırdatıyorlar.

Silâhları bırakma konferansının reisi Mister Henderson nerede ise ağlamalı olacak. Kavga ve dövüşle neticelenen bir futbol maçının hakemi ne vaziyete düşerse, biçare adam o vaziyette. Aylardanberidir, nefes tüketerek düdük çaldı, durdu. Kim kime . Zavallının sesi, bakırcılar çarşısında gazel okur gibi, tam manasile gürültüye gitti. Bununla beraber, ümidini kesmişe de benzemiyor. Hele Akvam Cemiyetinin içtimaı dağılsın, biz gene toplanır, çabalarız.. diyormuş.

Halbuki bir taraftan, İtalya, handise beşikteki çocuklara emzik yerine gaz maskesi, kundak yerine fişeklik, çıngıraklı halka yerine el bombası dağıtacak; Almanya, beşlik lâstik balonları icabında harp tayyaresi olarak kullanmak üzere tedbirler düşünüyor; Japonya canlı insanların dibine uskur uydurup torpil yaptı; İngiltere, hudutlarının Ren nehri boyuna kadar uzadığını ilân etti; Fransa, boydanboya istihkâm yapıyor; Cenubî Amerika devletlerinden ikisi bir Şako davasıdır tutturdular, birbirlerini yiyorlar; Polonya Fransaya kafa tutuyor; Bulgarlar büyük Bulgaristan sayıklıyorlar; Avusturya Habsburg hanedanına kur ediyor; Macarlar denize mahrec istiyorlar..

Bereket versin ki dava da, davacı da bir değil. Bir kör dövüşüdür, gidiyor. Yoksa, iki devlet ayni dava üzerinde birleşmiş olsalar, beşeriyetin hapı yuttuğu gündür.

ERCÜMENT EKREM

Beşiktaşlı okuyucularımdan Demir Ferit Beye: Duygularınızdan çok mütehassis oldum. Teşekkürler ederim, efendim.

E. E.

Japonyayı altüst eden müthiş bir tayfun

(Birinci sahifeden mabait)

avenet için buraya askerî kıtaat gönderilmiştir.

Kigotoda enkaz altında 1,000 talebe kalmıştır. Bunlardan 500 ü derhal kurtarılmış ise de diğer 500 ünün akıbeti meçhuldür. Sahilde birçok şehirler cezir yüzünden harap olmuştur. 50 binden fazla evi sular basmıştır.

Ondan fazla tren hattan çıkmış, veya devrilmiştir. 100 kişi kadar ölmüştür.

Tokyo, Ozaka ve Şimanpseki demiryolu münakalâtı inkıtaa uğramıştır.

Saatte 70 mil süratle esen tayfun evvelâ Magosakiye çarpmış sonra Ozaka ve Kobede büyük zararlar yaparak sahil şehirlerini harap etmiştir.

Tokyoya tayfunun yolnız kuyruğu çarpmıştır. Zararlar o kadar fazla değildir.

Vapurlarda kaza ve zararlar azdır. Çünkü rasataneler evvelce kendilerini haberdar etmişlerdi.

Afetin bilânçosu

Ozaka 21 (A.A.) — Son haberlere göre yıkılan mekteplerin sayısı 47 dir. 225 çocuk ölmüş, 822 çocuk yaralanmıştır. 3 çocuk ta kayıptır.

188 ev tamamen, 260 ev kısmen harap olmuştur. 96 kişi ölmüş, 293 kisi yaralanmıştır. 8 kişi de kayıptır.

8 yerde yangın çıkmış, 25 ev yanmıştır.

Ozaka tımarhanesini cezir alıp götürmüştür. Tımarhanede bulunan 60 meczup kaybolmuştur.

Tayfunun devirdiği 10 trenden birisi Tokyo - Şimonseki ekspresi idi. 10 vagondan mürekkep olan ekspreste 250 yolcu bulunuyordu. Ekspres tam bir nehrin üzerindeki köprüden geçerken tayfun tarafından devrilmiştir. Fakat köprünün parmaklıkları nehre düşmesine mâni olmuştur.

Osaka polisi, suların basmasından 100 kişinin öldüğünü bildirmektedir. 50 evi de su basmıştır.

Tokyoda bulunan Haneda hava meydanında 5 hangar harap olmuş 20 tayyare tamir edilemiyecek bir tarzda hasara uğramıştır.

Tayfunun antenlerini devirdiği Nagoya radyo istasyonunda muhaberat tekrar tesis edilmiştir.

Kiyoto 21 (A.A.) — Polis, burada ölenlerin sayısının 103 olduğunu bildirmektedir. 352 kişi ciddî surette yaralanmıştır. Susuzluk Ozaka şehrini tehdit etmektedir.

Tayfun Ozaka koyunun cenubunda kaybolmuştur.

Budapeştede Gülbaba!

Macarların da hâlâ Gültepe dedikleri o sırta, yalnız bir ölü gömmüş değil, sanki bir kale dikmiştik!

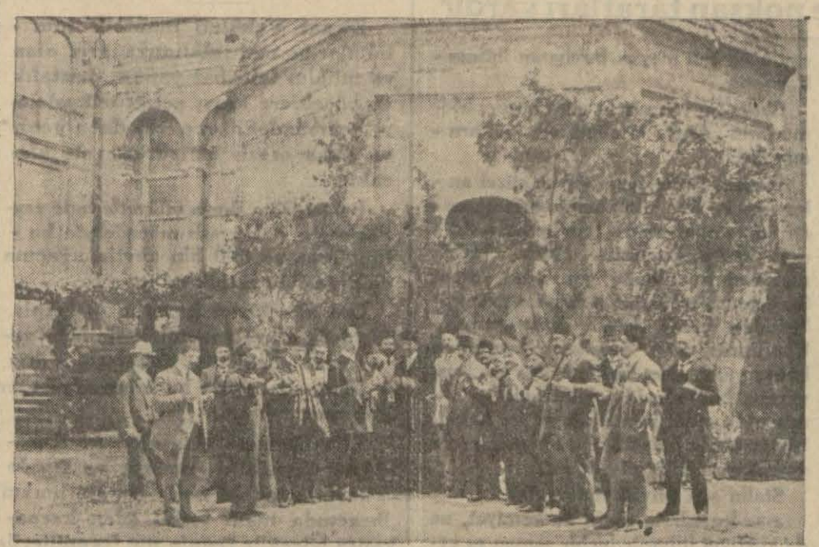

Meşrutiyeti müteakip Avrupaya giden bir heyet, Budapeştede Gülbaba türbesi önünde...

Fransızca kelimeleri ağzının içinden iki madenî levhaya çarpar gibi çıkaran nara konuşuşlu iriyarı Macar rehberim otomobili boyuna Peştenin şatrançlı caddelerinde gezdirtip dururken, postaneye bıraktığım kartlardan İstanbul yolcusu olduğumu anlar anlamaz, artık bana sormaya bile lüzum görmeksizin, şoföre doğruca «Gülbaba» kumandasını verdi: Asırlardır buralarda bizim hatıramızı tekbaşına diri tutan ölüye gidiyoruz!

Merzifonlu bir bektaşi fakiri, Fatih zamanındanberi her gazaya gönüllü girdi. Başına taktığı gülden, beline takındığı kılıçtan başka malı yok. Mohaç gecesinin bin bir meş'aleli kızıl alacasında göbeğine kadar inen bembeyaz sakalı bir kat daha heybetleşerek o da dua etti. Avrupayı yenen orduya Budin, kapılarını açıvermişti. Fethiye adı verilerek camiye çevrilen büyük kilisede ilk cuma namazı kılınmaktadır. Cami dolu, kaleiçi dolu, karşı tepelere kadar bütün asker dolu. Birden Gülbaba ayağa kalktı. Ey cemaat ben gidiyorum, dedi. Dedi ve yere serilerek gidiverdi!

Onun gibi fakir yaşayan çoktu, fakat onun gibi şahane gömülen görülmemiştir. Bütün frenk dünyasının «muhteşem» dediği Süleyman tabutunu taşıyor; cenazesinin imamı Ebüssüuttur, cemaati bir iki yüz binlik asker. Bir ölü toprağa girerken bir mahşer toprağa çıkmış gibi. Kaleye yüzlerce top ve on binlerce kuvvet bırakan padişah Budin vezirine verdiği fermana ilâve ediyor: «Gülbaba, Budin gözcüsü olup himmetleri hazır ve nazır ola!» Macarların da hâlâ Gültepe dedikleri o sırta yalnız bir ölü gömmüş değil, sanki bir kale dikmiştik!

Margrit köprüsünün şarkındaki garpli Peşteden garbindeki şarklı tepenin dar sokaklarına geçip te, biraz dolandıktan sonra, bir türbe yerine, dört köşesinde dört kule yükselen haşmetli bir orta zaman şatosu görünce şaşıra kaldım. Meğer Gülbaba türbesini Macarlar saray gibi bir çerçeve içine almışlar. Üstü açık iki katlı yapının sütunlar ve heykellerle süslü koridorlarını dolaşarak son merdivenden avlunun ortasına inilince bektaşi başlığı biçiminde kurşunî renkil ve yekpare taştan yontulmuş gibi bir türbe toparlağı görülüyor. O kabarık çerçeve içinde yumruk kadar kalmasına rağmen gene kurumunu kaybetmemiş: Alafranga büyük bir mahfazanın derin kadife çukurluğuna itina ile yerleştirilen alaturka bir taş pırıltısı gibi durmaktadır!

O türbenin etrafına, şimdi metrük ve ıssız kalan, bu ağır şatoyu Macarlar mesçit olarak yapmışlar. Revaklarına direk yerine heykel dikilen bir mesçit! İçeri girilince binanın ilk heykeli bronzdan dökülmüş pembe renkli bir kızdır: Başında gülden bir çelenk, elinde gül dolu bir tabak, gergin bir körpeliğin işvesile Gülbabaya canlı gibi gülüp duruyor. Burada sofuya namaz, hiç yakışık almaz, fakat gül seven o bektaşi kocasına karşı gül taşıyan bu körpe: Bektaşilik ki dünyayı haram eden ibadete haramı ibadet yapan bir şetaretti, helâl olsun!

Asırlarca zühtün katılığını, Türklüğü katıksız, bektaşilikle yumuşattık. O, darlığa ufuk, çatıklığa raks ve aptalliğa kahkaha idi. Hâlâ her bektaşi fıkrası sofuluğun kabalığını neşterliyen bir inceliktir. Zevki âyin, nağmeyi dua, gülmeyi sevap kıldılar. Zühtün zındık, medresenin sapkın, ve tekkenin bile karanlık gördüğü bir bektaşi babasından öyle bir veli nasıl çıktı? Ölüyü dirilten ölü müdür?

İmparatorluğu çelik bir belkemiği gibi tutan Yeniçeri sertliğini savaştan, içliliğini bektaştan almıştı. Gülbaba bütün ordu önünde, fitilini kendi elile kısmış gibi sönüverince, derhal bütün muhayyilelerde nurlu bir keramet gibi parlayıverdi. O oraya orduyla gelmişti; ordu orada onunla kalıyorum sandı. Gövdeye can gibi insana avunmak lâzım. Gülbaba aldatan bir yalan değil, o artık iki asır hastaya şifa, korkağa cesaret, tasaya tesellidir!

Kırklık Macar madamı çıkardığı anahtarla türbeyi açtı. İçeride alelâde sanduka ve bir köşesinde bir tesbih asılı çırçıplak duvarlar. Hatıra yazmak için ziyaret defterini uzatıyorlar. Ne çıkar? Vaktile o duvarlar fakirinden vezirine, meçhulünden meşhur evliyaya kadar yazılarla ve beyitlerle doluydu. Veliden medet uman evliya oraya üç çeşit manzume yazdı ve birinde «Merzifondan gelerek tuttu vatan» diyordu. Evet iki asır vatan tuttu ve iki asırdır vatansız kalarak, yarısı tutulmuş ay gibi dört asrın bir tarafı haşmette, diğer tarafı gurbettedir. Gurbette diri bir defa garip, fakat gurbette ölü; vatanında ölmiyen iki defa ölür. Ya ölümünden sonra vatanı giden? Gülbaba, on defa aziz ol!

Paris

İSMAİL HABİP

VİLÂYETTE

Polis müdüriyeti kalemlerinde çalışan polisler

Emniyet müdürlüğünün müdiriyet ve şube kalemlerinde büro işlerinde zabitanın kâtip sınıfı memurlarından maada polis memurundan serkomisere kadar sivil zabıta memurları da çalışmakta idi. Kâtip sınıfına ait olan bu işlerde zabıta memurlarının çalışmaları muvafık görülmediğinden bu teşkilâtın değiştirilmesine karar verilmiştir.

Bu yeni değişiklikte kalem işleri yalnız kâtip sınıfı memurlara tahsis edilmiştir. Evvelce Buralarda çalışan zabıta memurları da ya resmî veya sivil olarak polis merkezlerine taksim edilecekler ve bir kısmı da muhtelif şubeler kısımlarına verileceklerdir.

Dahiliye memurları sicil nizamnamesi

Dahiliye Vekâleti dahiliye memurları sicil nizamnamesini tadil ederek yeni bir nizamname projesi hazırlıyacaktır. Bunun için diğer Vekâletlerin de sicil nizamnameleri tetkik edilmektedir.

ÜNİVERSİTEDE

Tababeti akliye ve asabiye kongresi

Türk tababeti akliye ve asabiye kongresi dün sabah saat 9 buçukta reis profesör Mazhar Osman Beyin nutkile açılmıştır. Kongrede birçok doktorlar hazır bulunmuştur.

Türkiyede felci umuminin humma ile tedavisi hakkında doktorlarımız arasında muhtelif münakaşalar yapılmıştır.

Bunlar arasında profesör Nazım Şakir, Fahrettin Kerim, Hüseyin Kenan, İhsan Şükrü, Neşet Halil, İsmail Ziya Beyler bulunmakta idi. Kongreye bugün de Tıp Fakültesinde devam edilecektir. Bugünkü içtimada profesör Marinesco ihtiyarlığın biyolojik mihanikiyeti ve tedavisi, profesör Nissen dimağ kistlerinin cerrahî tedavisi, profesör Swartz dimağ tümörleri hakkında raporlarını okuyacaklardır. Kongreye saat 9 buçukta başlanacaktır.

ECNEBİ MEHAFİLDE

Arnavutluk Jeneral Konsolosu

Arnavutluğun İstanbul jeneral konsolosu Abdül Sulo Bey Arnavutluk Hariciye Nezareti siyasî işler müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Yerine Arnavutluğun Selânik jeneral konsolosu getirilmiştir.

HEM NALINA HEM MIHINA

Aptesanelerde fırka mücadelesi

Seyahat hatıraları

Fransa, fırka mücadeleleri hayli şiddetli olan bir memlekettir. Hatta bu fırka mücadeleleri, geçen sene kanlı bir şekil almıştı. Şu batta cereyan eden kanlı boğuşmalarda ölenler namına Parisin meşhur Madlein kilisesinin merdivenleri üzerine güzel bir abide bile yapılmıştır. Bu abide, Paris şehrinin patronu olan Sent Jöneviyevinin hâdiselerin vukubulduğu Konkordiya meydanına ve meclisi meb'usan binası olan Burbon sarayına nazır bir heykelidir. Sent Jöneviyev mahzun bir sima ile o kanlı mücadele sahnesine bakar.

Vatandaşlar ve hemşeriler arasındaki boğuşmanın hazin ıstırabını ifade eden bu güzel abideye rağmen, fırkalar ve sınıflar arasında mücadele devam etmektedir.

Bunun bir de gazeteler arasındaki tecellisinden bahsedeyim de ondan sonra mevzua gelirim.

Fas fatihi Mareşal Liyote öldüğü zaman Fransanın nasyosyalist gazeteleri şöyle bir fıkra yazmışlardı:

«Fas sultanı, Mareşal Liyotenin tabutu başında ağlamak için Parise geldi.»

Komünistlerin gazetesi olan Humanité ise şöyle diyordu:

«Fas sultanı, Liyotenin ölümüne değil, fakat onun Fasta yaptırdığı katliâmlarda ölen Faslılara ağlamak için Parise geldi.»

Bu suretle komünist gazete, Fransanın en büyük mareşallarından birine, Fası zapt ve istilâ eden adama katil diyip işin içinden çıkıvermişti. Hem de mareşala muazzam millî cenaze merasimi yapıldığı gün ve saatte...

Fransada, gazetelerde, meb'usan meclisinde, fırsat düştükçe tezahürat şeklinde caddelerde ve meydanlarda cereyan eden fırka mücadelesi, sokaklardaki umumî halâlarda da devam eder. Hangi aptesaneye girerseniz, duvarlarda «yaşasın!» ve «kahrolsun!» sözleri görürsünüz. Biri «yaşasın komünizm» diye yazmış, diğeri onun «yaşasın» kelimesini çizerek yerine «kahrolsun!» kelimelerini koymuştur.

Meçhul bir el Staviski rezaletinin kahramanlarından olan sabık Başvekil Şotan için «kahrolsun» cümlesini yazmış, gene meçhul bir el bunun altına «kahrolsun Blum!» u ilâve etmiştir.

Fırka mücadelesinin böyle kenef duvarlarına kadar intikali hayli garip ve iğrenç birşeydir.

Belediye intihabatı

İntihap defterlerine yapılan itirazlar çok az

Belediye intihabatı faaliyetine dün de cuma olmasına rağmen devam edilmiştir. Dün Adalar ve Kartalda yoklamalar yapılmış ve Fırka namzetleri tesbit edilmiştir. Yoklamalara Fırka idare heyeti reisî doktor Cemal Bey riyaset etmiştir. Bugün de Bakırköyde yoklamalar yapılacak ve Fırka namzetleri tesbit edilecektir. Yoklamalara bugün nihayet verilecektir.

Diğer taraftan şubelerdeki intihap encümenleri yapılan itirazları tetkik etmişlerdir. Defterler evvelce çok iyi tanzim dilmiş olduğundan birçok şubelerde halk isimlerini tamam olarak defterlerde bulmuşlardır. İtirazlar daha ziyade Beyoğlu, Üsküdar ve Fatih mıntakaları gibi nisbeten kalabalık mahallâttaki defterlerde vuku bulmuştur.

Evvelki akşamdan itibaren muhtelif sinemalarda ve Fırka merkezlerinde başlanan propagandalara dün akşam da devam edilmiştir. Hitabelere bugün ve yarın da devam edilecektir.

Ankara ekspresi

Dün sabah Ankara ekspresi Haydarpaşaya bir saat kırk dakika teahhurla gelmiştir.

Mide, Barsak ve Karaciğer rahatsızlıklarına

AFYONKARAHİSAR MADENSUYU

M. BONNET'NIN MAKALELERI

Sovyet Rusyaya umumî bir bakış

On yedi senede başarılan eserin, bütün beşerî işler gibi muvaffakiyetli ve noksan tarafları vardır

Meşhur Fransız diplomatı M. Bonnetnin Sovyet Rusyaya dair yazdığı makalelerden «Sovyet Rusyaya umumî bir bakış» serlevhalısını da neşrediyoruz:

Sovyetler diyarının bütün şehir ve köylerini gezip gördükten sonra, on yedi yıl içinde başarılan eser hakkında âfakî bir hüküm yürütmeğe teşebbüs edilince, bütün beşerî işlerde olduğu gibi, bunda da muvaffakiyetler, noksanlar ve hatalar bulunduğu görülür.

Muvaffakiyetler: Sovyetler hükûmeti, sınaat bakımından, inkâr edilemiyecek terakkiyat elde etmiştir. Fabrikalar moderndir. Bunların memur, işçi ve mütehassıs hususunda kadroları mükemmeldir. Son dört senede, sınaî istihsalât yekûnu iki misline çıkmıştır.

Lâkin bütün bu neticeler, Avrupada pek az amelenin katlanabileceği şiddetli bir inzibat ve bizimkilere nisbetle alım kudreti çok aşağı olan ücretler sayesinde elde edilmiştir. Rusyada amele gündelik değil, çıkardığı parça başına ücret alır. Fena yapılan iş cezavi mucibtir. Tekerrürü halinde de, işçi fabrikadan kovulur ve bu ceza fevkalâde ağırdır, zira bütün fabrikalar hükûmet malıdır.

Ayni suretle, gençlerin talim ve terbiyesi hususunda muazzam emekler sarfedilmiştir. İlk tahsil mecburî olmuştur. Müteaddit mektepler inşa edilmiştir. Bundan başka, çocuk bahçelerinde ve talebe kamplarında, minimnilerden yetişken delikanlılara varıncaya kadar, bütün Rus gençliğine beden talimleri ve muhtelif spor oyunları yaptırılmakla beraber rejimin ve memleketin sevgisi telkin olunmaktadır.

Sovyet Rusyanın her tarafında, birçok hastane, dinlenme yurtları ve sanatoryomlar gezdim. Bunlar, Rusyanın umumî nüfus kesafetine göre henüz kâfi miktarda değildir. Lâkin, cerrahî levazımın ehemmiyet ve mükemmeliyetini, kovusların temizliğini, binaların intizam ve idaresini takdir ettim.

En çok dikkat nazarımı calip gördüğüm şey, daimî bir propagandanın Rus milletinde inkişaf ettirmiş olduğu kolektivizm fikridir. Aldıkları ücret ancak yemek ve giyinmek ihtiyaçlarına güçlükle kifayet eden işçilerin ağzından, hayatlarının müşkülâtını, tazallümsüz bir ifade ile dinledim. Bu işçiler, kâğıt ruble oralarda kabul edilmediği için, kendilerine kapalı bulunan Torgsin mağazalarına ecnebilerin girip alışveriş ettiklerini görürler. Bu Torgsinler ise, Sovyet Rusyasında bulunan en zengin mağazalardır.

Bu vaziyeti başka memleketlerde gözönüne getirin. İngiliz, Amerikalı, Alman seyyahların, amele kooperatiflerinde bulunmıyan türlü mekûlâtı satın alıp ta yediklerini gören Fransız işçilerini tasavvur edin.. Çileden çıkmış bir halkın bu mağazaları yağma ettiğine şahit olurdunuz. Sovyet Rusyasında böyle birşeye imkân ve ihtimal yoktur. Bilâkis, halk, ecnebilerin alışveriş etmelerinden memnundur, zira onlar, bu suretle, hükûmetin muhtaç bulunduğu dövizi memlekete sokmaktadırlar. Halkta memleket duygusu fevkalâde inkişaf etmiştir.

Şimdi muvaffakiyetsizlikleri de kaydedelim. Meselâ, malî siyaset, son seneler zarfında paranın kıymetini düşürmüş ve eşya fiatlerinin artmasını mucip olmuştur.

1932 den 1933 e kadar, bir kilo ekmeğin fiati, kooperatiflerde, 0,25 den bir rubleye, serbest piyasada 15 ten 20 rubleye yükselmiştir. Sütün, şekerin ve zeytinyağının fiatleri de pek ziyade artmış, halbuki el emekçilerinin ücretleri ayni seviyede kaldığı gibi, fabrika amelesinin ücretleri de pek cüz'i bir nisbette tezeyüd etmiştir.

Lâkin asıl müşkülât, pek ferdiyetçi kalmış ve mahsulünün hükûmetçe zaptedilmesine isyan edercesine muhalefet eylemiş olan köylüden gelmiştir. Hükûmet bunlara karşı ehemmiyetli müsaadelerde bulunmağa mecbur olmuştur. Kendilerine, mahsullerinin büyük bir kısmını satabilecekleri serbest pazarlar açılmıştır. Bununla beraber illet bertaraf olmuş değildir. Buna binaendir ki ekilen arazi haraben evvelkine nisbetle fazla ise de, dört senedenberi hiç artmamıştır. Ehlî hayvanlara gelince, gittikçe azalmaktadır. Stalinin kendi raporundan şu rakamları alabiliriz: 1913 te 228 milyon baş, 1930 da 203 milyon baş ve 1933 te ise ancak 116 milyon baş mevaşi kaydolunmuştur. Bu sene, bu vahim vaziyete care bulmak için ciddî tedbirler alınmaktadır.

Pratik teşkilât noksanlığı da bazan, yolcuyu hayretlere düşüren neticeler göstermektedir.

Herhangi bir büvük şehirde, meselâ, muazzam ve mükemmel bir tıp, yahut ki bir fizyoterapi enstitüsü görürsünüz, halbuki ayni şehrin eczanelerinde en basit bir ilâcı bulamazsınız.

Gene başka bir yerde, size, nadide taşlar ve mermerlerden, yeni yapılmış bir tiyatro binası gösterirler. Bu, o bulunduğunuz şehir hakkında size yüksek bir fikir verir. Fakat ayni şehirde, otel namına, iptidaî bir handan baska birşey bulamaz ve karnınızı güç doyurursunuz.

Gene memleketin diğer bir kısmında, mükemmel bir mıntakadan geçmissiniz. Ağaçların, meyva bollukile yerlere iğildiğini görmüssünüz. İlk durakta, bu güzel meyvalardan yiyecekinizi zevkle düsünüyorsunuz. Ne mümkün?! Ne lokantada, ne de şehrin içinde bir tek meyva bulmanın ihtimali yoktur.

Bütün bu vakıaların saiki birdir: Memurların fikri teşebbüsten mahrumiyetleri.

Esasen, Stalin bunu gayet güzel anlamıştır ve Rus inkılâbının başlangıcında hâdis olan müfrit hareketlerin şiddetle önüne geçmiştir. Hatta, tatbik mevkiine konulduğu zaman bu derece fena neticeler doğuran kanaat prensiplerinden bizzat kendi vazgeçmiştir. Kendisinin, çoğu fabrika duvarlarına kadar yazılı olan öğütleri, Sovyet Rusyasının halihazırdaki inkılâbını ve onun elde ettiği muvaffakiyetleri hakkile öğrenmek istiyenlerce okunmağa ve muhakeme edilmeğe değer.

Stalin son büyük nutkunda:

«— İnsanların zevki ne kemiyet, ne de keyfiyet itibarile hiçbir zaman eş veya müsavi değildir ve olamaz. Her Leninist bilmelidir ki, ihtiyacat sahasında ve hergünkü hayat noktasından müsavatçılık, küçük burjuvalara, mürtecilere yakışan ve bir sosyalist camiasına lâyık olmıyan saçma bir zihniyettir; zira bütün insanların ayni zevke ve ayni ihtiyaçlara malik olmalarını ve hepsinin ayni tarzda yaşamalarını istemek mümkün değildir. Marksizmin, müsavatçılığın düşmanı olduğunu anlamak zamanı gelmiştir.» demiştir.

Bütün bu yanlış kanaatler muzır neticeler vermiştir. Stalin bunu da şiddetle hatırlatmaktadır:

«— Bazıları, fabrikaların içerisine varıncaya kadar komün teşkilâtı yapmak teşebbüsünde bulunmuşlardı. Bu fabrikalarda çalışan bütün amele, kazançlarını, müşterek bir sandığa yatıracaklar, sonra da aralarında müsavat üzere pay edeceklerdi. Bu müfrit oyun bozanların, bu çocukça müsavatçılık tecrübelerinden sanayiimizin nekadar zarar gördüğünü hep biliyoruz.»

İş bununla da kalmamış, fırka harici bulunanlara da kapılar açılıvermiştir. Stalin, ayni nutukta diyor ki:

«— Arkadaşlarımız arasında, birçok fırka harici vardır. Bu vaziyet, onların idare başına geçirilmelerine mâni olmamalıdır. Bilâkis fırka harici arkadaşlar hususî bir itina ile muamele görmeli ve fırkamızın, her türlü kabiliyetleri takdir ettiğini göstermek için, kendilerine kumanda mevkileri verilmemelidir.»

Demek oluyor ki ücret müsavatı, mesaide mes'uliyet yokluğu ortadan kalkmıştır. Kolektivizm zihniyetinin bu derece hâkim bulunduğu bir millette bile, şahsî teşebbüsün lüzumunu tekdir ve onu her suretle teşvik etmek zarureti anlaşılmıştır. Beşeriyetin müsavatsızlıklarını teslim etmek zarureti hâsıl olmuştur. Sovyet Rusyasında gerek kıyafetler ve gerek yemek listeleri birbirinin ayni değildir. Biri diğerinden daha zengin sofralar bulunduğu gibi, çıplak ayak yürüyen kadınların yanında ipek çoraplı bacaklar gördüm. Muayyen bir meblâğa kadar miras meşru ve muteber sayılıyor. Diğer taraftan gerek orduda ve gerek sınaî ve ziraî müessesatta şiddetli bir inzibat mevcuttur.

Hakikatte, en mes'ut neticeler veren, bu, beşeriyetin daha doğru bir tarzda anlayışı üzerine müesses yeni politika olmuştur.

Bu politika, Sovyet Rusyasını teşkil eden milletlere, herhalde kendiliğinden hâkim olmuştur. Leninin sayısız heykellerine karsı, sokaklarda, mağazalarda, fabrikalarda, sinemada, tiyatroda, kolhozlarda, Stalinin büyük, küçük resmi asılıdır. Ve kendisine yeni bir ülkü aşılanan bütün Rus milleti, kemali sabır ve tevekkülle ikinci beş yıllık plânın neticelerini bekliyor.

Herkes, diyor ki: «Beş senedenberi epey terakkiler oldu. Daha da olacaktır. Biz evlâtlarımız için çalısıyoruz. Onlar bizden bahtiyar olacaklar..»

İsveç Veliahti

(Birinci sahifeden mabait)

kendilerini Pirede karşılamış ve misafirler hususî bir trenle Atinaya gelmişlerdir. Cumhurreisi ve nazırlarla diğer resmî eşhas ta (Omonya) caddesinde istikbale çıkmışlardır.

Veliaht ve maiyeti Büyük Britanya oteline misafir edilmişlerdir.

Resmî ziyaretlerden ve Cumhur reisi tarafından kabul edildikten sonra şereflerine bir öğle ziyafeti verilmiştir.

Bugün Veliaht tarafından hükûmet erkânı şerefine bir ziyafet verilecektir.

Misafirler yarın Olimpiya ve daha sair yerleri gezecekler ve Navilyondaki İsveç müzesinin küşat resmini yapıp salı günü Atinaya avdet ederek perşembeye kadar kaldıktan sonra Selânik ve Aynarozu ziyaret edecekler ve Selânik yolile İstanbula gideceklerdir.

Veliahtin tavsiyeleri

İsveç Veliahti, bugün yapılan resmi kabul esnasında Cumhurreisi M. Zaimis, Başvekil M. Çaldaris ve muhalif fırka reislerinden M. Papanastaisu ve Kafandarisle görüşmüş ve memleketlerinin menfaati namına birleşmelerini tavsiye eylemiştir.

Haşere ile mücadele

Bir senelik mesaiden iyi netice alındı

Ziraat Vekâleti muhtelif mıntakalarda mahsulâtımıza arız olan ve mühim tahribat yapan hastalık ve böceklere karşı açtığı mücadeleyi önümüzdeki sene için daha geniş ve daha esaslı bir surette ele alacaktır.

Balıkesir ve Bursa vilâyetlerinde zeytinsineğile çok esaslı mücadelede bulunulmus ve 640 bin zeytin ağacına üç defa ilâç tatbik edilmiştir.

Dut ağaçlarını kurutan Diyapis, ilk defa olarak memleketimizde geçen sene görülmüş, Vekâletin aldığı tedbir neticesinde bu haşereden eser kalmamıştır.

Elmalarımıza arız olan ve Karadeniz havalisile Amasya ve Niğde Vilâyetlerindeki nefis elmalarımızın ihracında mâni teşkil eden karpakapsa böceğile fennin son formüllerile mücadele edilmiş, 300 binden fazla ağaca üçer defa ilâç tatbik olunmustur.

Efestiya böceği bilhassa Aydın mıntakasının kuru incirlerini kurtlandırarak ihracına mâni olmaktadır. Esaslı mücadele neticesinde bu seneki mahsul kâmilen kurtsuz olarak istihsal olunmuştur.

Kocaeli Vilâyetindeki bazı mahallerde tütünlerimize arız olan Tirips böceği ve vahşi ateş hastalığı mücadele neticesinde izale dilmiştir.

Karadeniz sevahilindeki fındıklarda her sene ziyan yaparak bu mahsulün azalmasına sebebiyet veren haşerat ve hastalıkla da mücadele edilmiş ve bununla beraber fındıklıkların imarı cihetine de fazla ehemmiyet verilmiştir.

Ziraat Vekâleti bellibaşlı ithalât ve ihracat iskelelerinde temizleme müesseseleri kurmak üzere Ziraat Bankasından yakında 500 bin lira istikraz edecektir.

Lindbergin çocuğunu kacıranlar bulunuvor

(Birinci sahifeden mabait)

larak çalıştığını,

3 — Almanyada kaçmıyacağı hakkında söz vermesi üzerine muvakkaten serbest bırakıldığını ve sonra hapse girmekten kurtulmak üzere gizlice kaçtığını, itiraf ettiğini resmen bildirmektedir.

Hauptmannın tevkifine sebep, Bronks civarında bir garajdan benzin almak için verdiği paranın tanınması olmuştur.

Lidbergin namına fidyeinecat verrerek Lindbergin kaçırılan çocuğunu kurtarmak üzere müzakereye memur edilen Dr. Kondonun bu vazifeyi üzerine almasından biraz sonra doktorun evine götürülmek üzere meçhul bir şahıs, bir şoföre bir kâğıt vermiş ve bir dolar da ücret vermişti. Bu şoför, kâğıdı ve doları veren adamın Hauptmann olduğunu tanımıştır.

Hauptmann ayni zamanda, doktor Kondon tarafından, Nevyork mezarlığında eline paraları vermiş olduğu adam olarak ta tanınmıştır.

Yeni Yersey valisi M. Mur, Hauptmannın cinayet ve adam kaçırma suçlarile maznun olarak Nevyork hükûmeti tarafından iade edilmesini istemiş ve Nevyork hükûmetinin, Hauptmannı para çekmek ve müsaadesiz silâh taşımak suçlarından zan altına almış olduğunun bildirildiğini ilâve etmiştir.

Lindbergten alınan paraların bir kısmı bulundu

Nevyork 21 (A.A.) — Hauptmannın evinde on ve yirmi dolarlık varakai naktiye olarak 13.750 dolar bulunmuş, bu paraların fidye olarak verilen paralar olduğu tesbit edilmiştir.

Hauptmann tevkif edildi

Nevyork 21 (A.A.) — Hauptmann dün akşam saat 9 da tevkif edilmiştir.

Tevkifinden sonra karakolun önüne seyrüsefere mâni olacak şekilde birçok kalabalık toplanmıştır.

Hauptmannın karısı

Nevyork 21 (A.A.) — Polis, meselede alâkası olmadığını gördüğü Hauptmanın zevcesini serbest bırakmıştır.

Doktora talimatnameleri

Üniversite Rektörü Cemil Bey fakülteler doktora sınıfları hakkında şunları söylemiştir:

«— Fen Fakültesinde doktora imtihanı usulü yoktu. Yeni bir talimatname yapıldı, Hukuk Fakültesinde şimdiye kadar ancak iki kişi doktorasını vermiştir. Her iki fakülte için birer doktora talimatnamesi yapıldı ve doktora sınıfları acılacaktır. Tıp Fakültesinin tedrisatı ötedenberi doktora imtihanlarile neticelenmektedir.

Edebiyat Fakültesi doktorası için henüz talimatname yapılmamıştır.»

Muamele vergisi için mühim bir tamim

Maliye Vekâleti, son tadilâta göre yapılacak tatbikatı bildiren iki tamim neşretti

Maliye Vekâletinin muamele vergisine dair birinci umumî tebliğini ehemmiyetine binaen aynen neşrediyoruz:

« Muamele vergisi kanunu ahiren tadil edilmiş ve muaddel şeklini gösteren nüshaları gönderilmiştir.

Umumî talimatnamesi tanzim edilinciye kadar, mülhakat maliye devairince yapılması lâzım gelen muamele ve alınacak tedbirlerin esaslı hatları hakkında malûmat husulü için berveçhizir izahat verilmiştir:

1) Eski kanunda kuvvei muharrike kullanan sınaî müesseselerin 10,000 liraya kadar olan cirosu haricinde kalan muamelesi vergiye tâbidi. Yeni hükme göre, kuvvei muharrike kullanan ve kullanmıyan her nevi sınaî müesseselerin muayyen ciro muafiyeti olmaksızın bilûmum mamulâtı vergiye matrah ittihaz edilmiştir.

Buna nazaran; sınaî müesseselerce verilecek beyannamelerde satış kıymeti üzerinden (mevaddı iptidaiye tenzilâtı çıktıktan sonra) vergi tarholunacaktır.

Sınaî müesseselerin şu suretle tasnifi mümkündür:

A) Teşviki sanayi kanunundan istifade eden ve kuvvei muharrike kullananlar.

B) Teşviki sanayi kanunundan istifade eden ve makine, motör gibi kuvvei muharrikesi olmıyanlar.

C) Teşviki sanayi kanunundan istifade etmiyen ve kuvvei muharrikesi olanlar.

D) Teşviki sanayi kanunundan istifade etmiyen ve kuvvei muharrikesi olmıyanlar.

Yeni kanuna göre bu kısımlara dahil bilûmum sınaî müesseseler vergiye tâbidir.

Ancak, kanunun istisnalara taallûk eden 2 nci maddesinin O fıkrasında, kuvvei muharrike istimal edenlerden beş beygire kadar kuvvei muharrikesi olanlar, kuvvei muharrike istimal etmiyenler de en fazla on amele kullanan küçük hirfet müesseseleri, ev san'atleri ve halı imalâthaneleri vergiden muaf tutulmuştur.

Şu kadar ki gene bu fıkrada gösterildiği gibi trikotaj, mücevherat, itriyat, plâstik eşya, karyola ve nikelâj fabrika ve imalâthaneleri, sun'î veya tabiî ipek mensucat ve çorap fabrikaları, on ameleden daha az müstahdemini veya beş beygirden aşağı kuvvei muharrikesi olsa da gene vergiye tâbi tutulacaklardır. (Ev san'atleri hakkında kazanç kanunu tatbikatı sırasında 10 numaralı umumî tebliğde izahat verilmistir.)

2) İstisnalar:

Kanunun 2 nci maddesinde, istisnalar kısmen tadil edilmiş ve evvelce, tamamen vergiden muaf olanlardan bazısı yeni kanunla vergi mevzuuna alınmış veya muafiyeti tahdit olunmuştur.

A) İnhisar maddeleri evvelce olduğu gibi müstesna tutulmuştur.

B) Ötedenberi, istihlâk vergisine tâbi tutulduğu için muamele vergisinden muaf olan şeker gibi glikoz mamulâtı da istihlâk vergisi almacağı için muamele vergisinden müstesna bulunmuştur.

C) Tasirhane, tasir ve prina fabrikaları mamulâtı Türkiye mahsulâtını işlemek şartile evvelce olduğu gibi vergiden muaftır.

D) Evvelce bilûmum ip ve iplik fabrikaları istisnaya dahil iken yeni kanunla, yalnız halı ipliğinin imalâthane ve boyahaneleri, kendirden yapılmak şartile ip, sicim ve halât imalâtı muaf tutulmuştur. Şu halde, pamuk ipliği ve yün ipliği yapan müesseselerin bu işleri vergiye tâbidir.

E) Kuru yemişleri ve hububatı, nebatî ve hayvanî mahsulâtı kabuk ve çöplerinden pamuğu çekirdeğinden ayıran ve temizliyen müesseseler esas itibarile istisnaya girmkle beraber bunlar arasından çeltik fabrikaları kus tüyü, sun'î yün ve sun'î pamuk imalâthaneleri ve alelitlâk bu fıkrada yazılı imalâtı yalnız tasnif eden yerler vergiye tâbi bulunmuştur.

G) Mevaddı harbiye imalâtı ve bahrî inşaat vergiden muaftır. Alâtı ziraiyeyi imal veya tamir eden müessese ler ve alelûmum makine tamirhaneleri, münhasıran bu işleri yaptıkları takdirde vergi mevzuuna girmezler. Şu halde, bilfarz dikiş makinesi tamir eden bir müessese ayni zamanda bu makineleri imal etse yahut alâtı ziraive tamirhaneleri, ayni zamanda demir kapı, parmaklık imalâtile de meşgul olsa bu istisnadan istifade edemez.

K) Evvelce mutlak surette eleksiz un fabrikalarile ekmek, tuğla, kiremit ve hizar fabrikaları istisnaya dahil iken yeni hükme göre, istisna yalnız yel ve su ile işliyen eleksiz, valssız küçük değirmenlere hasredilmiş, diğer un değirmen ve fabrikaları şehir ve kasabalar haricinde de olsa vergiye tâbi bulunmuştur.

Tuğla, kiremit fabrikaları da böyledir. Halen yalnız adî tuğla harmanları, fırınlar ve münhasıran ekmek yapan fabrikalar müstesna bulunmaktadır.

Hizar fabrikaları, eski kanun tatbikatında müşkül vaziyetler ihdas etmekte ve kereste fabrikalarile bazı ahvalde karıştırılmakta idi. Yeni kanunda yalnız tomruktan kereste yapan ve yumurtalaşı çıkaran hizarlar nazarı dikkate alınmış, ağacı biçmekle beraber temizliyen veya rende ile oluk açan müesseseler bunun haricinde bırakılmıştır.

N) Yeni kanun, her nevi maden cevherleri ve yıkanmış, yıkanmamış maden kömürleri için muafiyet kabul etmiş olduğundan kok biriket ihraç, tathir, tasfiyesi ameliyeleri vergiye tâbi bulunmuştur. F, H, İ, J, L, M fıkralarına dahil muamelât ve mamulât eski hükümler dahilinde cereyan edecektir.

Ancak eski kanunun istisnaları meyanında (M) fıkrasında yazılı eşya ile (J) fıkrasında yazılı demir sanayiine mensup eşyanın muafiyeti de kaldırılmıştır.

3) Verginin matrahı;

Kanunun beşinci maddesine göre muamele vergisinin matrahı, sınaî müesseselerde vergiye tâbi her nevi mamulâtın satış kıymetidir. Bu da çuval, sandık, kutu gibi zarf ve kap için sıklet ve kıymetten tenzilât yapılamaz.

Bu itibarla, un, çimento, bisküvi fabrikaları mamulâtının veya kap, çuval ile satılması mutat olan diğer eşyanın satısında, çuval, kutu bedeli veya darası dive bir miktar tenzili ve matrahın tenkisi caiz değildir.

Evvelce olduğu gibi mamul maddelerdeki iptidaî mevaddın satış bedelinden tenzili yeni kanunda da kabul edilmiştir. Ancak bunda iki noktanın nazarı dikkate alınması icap eder.

A) Eski kanunun beşinci maddesi hükmüne göre; mamul maddelerde nekadar mevaddı iptidaiye bulunduğu buna ait cetvel delâletile anlaşılarak bundan muayyen miktarının (% 20 veya 40) ı tenzil edilerek matrah tayin edilmekte idi.

Yeni kanun hükmüne göre iki defa hesap muamelesine mahal kalmadan mamul maddelerin sınıf ve nevilerine göre, bir kalemde tenzilât yapılıp bakiyesi matrah addolunacaktır. (Her maddeden yapılacak tenzilâtı gösteren cetvel gönderilmek üzeredir.)

B) Mamul maddelerin hariçten gelen ve muamele vergisinden istisna edilmiş olan iptidaî maddeleri için esasen tenzilât yapılmıyarak satış kıymeti tamamen matrah addolunur.

(Teşviki sanayi kanununa göre, İktısat Vekâletince hazırlanan mevaddı iptidaiye muafiyet listesile, hariçten celbolunan maddeler gümrük resmi ve muamele vergisinden müstesnadır. Bu suretle ithal edilen iptidaî maddelerden istifade eden müesseseler, ithal sırasında esasen vergiden muaf tutulmuş oldukları cihetle tekrar tenzilât yapılmıyacağı kanunda şarahaten gösterilmiştir. Bu maddeler hakkında başkaca malûmat verilecektir.)

Sigorta şirketlerile banka ve bankerlerin muamelâtı ve tutacakları defterler hakkında yeni kanunda bir değişiklik yoktur. Eski tebligat ve kanunun sarahati dahilinde muamele yapılır. Ancak, banka ve bankerlerin yapmış oldukları kambiyo muameleleri dolayısile uhdelerinde kalan aciyo miktarı evvelce kabili tayin olmadığı için vergi beyannamelerine göre tarhedilip, bilâhare aciyonun kat'iyetle tayinile meşgul olunmamak üzere yeni kanunda (aciyo) muamele vekûnunun binde biri olarak mutlak surette kabul edilmiştir.

İthalât eşyasinin muamele vergisi, eskiden olduğu gibi gümrüklerde eşyanın ithali sırasında gümrük resmile birlikte alınması şekli devam edecektir. İthalât eşyasının kıymetinin tayini; tahakkuk şekli ve evrakı ve tahsil hususları Gümrük ve İnhisarlar Vekâletince Gümrük İdarelerine tebliğ edilmek üzeredir.

4) Verginin tahakkuku:

İlk tahakkuk muamelesinde sınaî müesseseler, banka ve bankerler için mühim tadilât yoktur. İtiraz halinde yapılacak muamele değişmiştir.

Sınaî müesseseler, evvelce olduğu gibi, imal ettikleri maddelerden, her ay içinde, peşin veya veresiye sattıkları, yahut satılmak üzere komisyonca veya şubelerine gönderdikleri malların nev'i, miktarı, fiatlerini ve varsa tenzili lâzım iptidaî maddeler kıymetini defter kayitlerine göre, beyanname ile nihayet ertesi ayın on beşinci günü akşamına kadar bildireceklerdir.

Yeni hükme göre bu beyannameler iki nüsha olacak ve bunlardan birisi müessesede kalacaktır. Evvelce sınaî müesseselerin mamulâtından, satılmak üzere gönderdikleri miktara ait kıymetler kendi kanaat ve hesaplarına göre beyannamelerde, gösterilmekte, ancak, hakikî satış bedelinin daha fazla veya noksan olması mümkün bulunmaktadı. Bu mahiyetteki eşyanın verilecek beyannamede (satılacak fiati) gösterilmekle beraber, bilâhare satışı icra edilince, hakikî fiati göstermesi lâzım gelen ve müessesede beyannameye rapten saklanacak olan fatura suretleri, beyannamede gösterilen fiatin ayni olup olmadığını tetkik ve murakabeye yardım edecektir.

Mamulâtını kısmen memleket haricine sevkeden müesseselerin bu kısım mamulâtı evvelce de vergiden muaftı. Yeni kanunun 9 uncu maddesine göre bir kısım mamulâtını dahilde satan, bir kısmını da harice sevkeden müesseselerin bilûmum mamulâtı için evvelemirde vergi tahakkuk ettirilmesi, kanunda gösterilen şekiller dahilinde, bir kısmının harice sevkolunduğu tebeyyün edince, tenzili, aksi halde vergisinin defaten tahsili lâzım geleceği cihetine ehemmiyetle dikkat edilmesi muktazidir.

5) Kanunun muvakkat birinci maddesi hükmüne göre, gerek istisnadan mükellefiyet sahasına girdikleri ve gerek yeniden tesis olundukları için muamele vergisine tâbi olmaları lâzım gelen müeseseler kanunun mer'iyetinden itibaren onbeş gün zarfında muamele ve iptidaî maddeler defterlerini tasdik ettirmeğe ve muamelelrini de bu defterlere kaydetmeğe mecburdurlar.

Bunlardan muamele defteri ötedenberi tutulması mutat ve malûm olan defterdir. İptidaî maddeler alım ve sarf defteri de sınaî müesseseler için kanunun 20 nci maddesile yeniden kabul edilmiş bir defterdir. Bunda mevaddı iptidaiyenin nerelerden, ne suretle ve hangi tarihler, ne miktar bedelle alınmış, her imalde ne miktarının sarfedilmiş veya harice verilmiş olduğunu gösterir malûmat bulunacaktır. (Bu defterin şekil ve mahiyeti başkaca bildirilmektedir.)

Kanun, 1 hazirandan itibaren tatbik olunacağına nazaran bu mecburiyetin mükelleflerce bilinmesi münasip olur. Her nekadar kanun Resmî Gazete ile ilân edilmiş olmakla beraber Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Samsun, Trabzon, Mersin gibi yerlerde gazete ile ilânı lâzımdır. Mükelleflerce getirilecek defterlerin vakit kaybedilmeksizin varidat dairelerince tasdik ve temhir edilmesi icap eder.

6) Kanunun 2 nci muvakkat maddesinde, kanunun neşrinden evvelki zamana ait olarak tahakkuk etmiş olan vergilerin bu kanun hükümleri dairesinde tahsil olunacağı ve tahakkuk etmemiş olanların da bu kanuna göre tahakkuk ettirilerek tahsil edileceği mezkûrdur.

Kanunun neşri 15/5/1934 tarihinde olduğuna göre, bu tarihten evvel verilen beyannamelere göre tahakkuk muamelesi bitmiş ve tarafeyne ehli vukuf, itiraz veya temyiz komisyonlarına müracaat edilmemiş olan ahvalde, vergi 23, 25, 26 ncı maddelerde yazılı hükümler dahilinde istifa edilir.

Henüz tahakkuk etmemiş olan vergilerde, bu kanunun hükümleri dahilinde ve halen bulunduğu safhaya göre, kanun yolları serlevhası altındaki maddeler mündericatına nazaran muamele olunması, meselâ ehli vukufça, karar verilmişse, kazanç kanununa göre yeniden teşekkül eden tetkiki itiraz komisyonlarınca tetkik edilmesi icap eder. Muayyen ahvalde resen yapılacak tarhiyatta, matrahlar kanununun 21 inci maddesinde gösterilen heyetler tarafından yapılır. Bu heyetler 12 nci maddede yazılı hallerde kıymet ihtilâfını da tetkik eden ve kazanç vergisi kanununun 43 üncü maddesinde yazılı olup resen tarhiyatta matrahı tayin etmesi lâzım gelen heyetlerdir.

Muamele vergisi kanununun tetkikatında 21 inci maddede derpiş edilen vaziyetlerde yapacağı tetkikata müteniden matrahı tayin eder.

Kanunun diğer hükümleri hakkında ayrıca tebligat yapılacaktır.

RADYO

Bu akşamki program

İSTANBUL:

18,30 plâk neşriyatı - 19 fransızca ders - 19,30 Türk musiki neşriyatı: (Fahire, Safiye Hanımlar ve Refik, Fikret Beyler) - 21 Eşref Şefik Bey tarafından konferans - 21,30 stüdyo caz ve tango orkestrası

VİYANA:

17,15 koro konseri - 18,05 kısa iki musahabe - 18,45 ikindi konseri - 20,50 konser: Lanner veŞtraustan parçalar - 22,0 fevkalâde musiki âlemi - 23,05 dans havaları - 23,35 akşam haberleri ve hava raporu - 23,55 dans havalarının devamı - 1,05 Çingene musikisi.

BUDAPEŞTE:

18,05 bir fabrikadan nakil - 18,45 askeri bando - 20,30 Petis Çingene orkestrası - 21,20 üç perdelik «Kuş taciri» opereti - 23,20 akşam haberleri - 24,15 gramofon neşriyatı.

BÜKREŞ:

1,05 gramofon - 1,50 gramofonla hafif musiki - 18,05 eğlenceli konser - 20,05 radyoda üniversite - 20,20 gramofon - 20,50 konferans - 21,05 Romanya halk şarkıları - 21,35 Balalayka orkestrası - 22,25 Romanya halk şarkıları - 23,05 haberler - 23,35 gece konseri

KOLONYA:

17,05 mandolin konseri - 18,20 genç kızların şarkıları ve çalgıları, yeni Almanyada kitap ve şiir - 19,05 yeni fenni tetkikler - 19,35 Almanyanın mazisinden sahneler - 20,05 musiki - 21,20 muhtelif neşriyat - 23,05 haberler - 24,05 dans musikisi - 1,05 bir İspanyol musikili komedisi.

PRAG:

16,20 caz orkestrası - 18,50 ziraî neşriyat - 19,05 ameleye ait neşriyat - 19,20 almanca neşriyat - 20,15 ağızdan üfleme aletler orkestrası - 20,55 konferans - 21,10 Presburgdan nakil - 23,20 gramofon - 23,35 Ostraudan nakil.

TULUZ:

20,55 konferans - 21,20 viyolonsel konseri - 21,35 şarkılar ve gülünç sahneler - 22,05 büyük Rus konseri - 22,35 askeri bando - 23,05 filim musikisi - 23,20 haberler - 23,35 Viyana orkestrası - 23,05 konser - 24,20 operet şarkıları - 24,35 salon orkestrası - 24,55 şarkılar - 1,10 piyes - 1,20 operet parçaları.

Kanserin tedavisi kabil mi?

Zamanında teşhis edilirse ameliyatla, rontken ve radyumla hastalığı izale veya tevkif kabil

Radyum ve rontken yüz kanserlerinde % 80, ilerilemiş hastalıklarda 50, daha ağırlarında 25 iyi netice veriyor

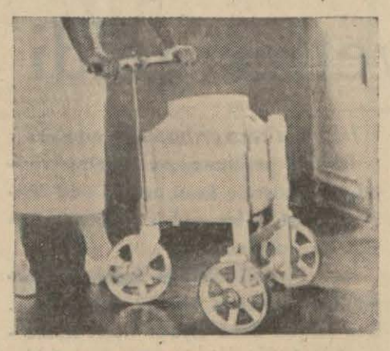

Bodrumlarda muhafaza edilen ve her biri 2 veya 5 gram radyumu ihtiva eden kurşun kasalar

Kanser enstitülerinde Radyum ve Rontken tedavisi nasıl tatbik ediliyor

Fransada Villejuif şehrindeki kanser enstitüsünde hastaların tedavi edildiği röntken salonlarından: Solda: Muazzam ampullerin altındaki yataklara hastalar icap eden şekilde yatırılır ve arızalı yerlerine 300,000 volt gibi yüksek kudrette X şuaı verilir. Sağda: Beş gram radyumu ihtiva eden Simone Dabord makinelerile radyum tedavisi yapılır.

Kanser uzun müddet tedavisi gayrikabil olan hastalıklardan addedilmiştir. Hatta 1846 senesine kadar Fransada kanserliler bulaşık bir hastalığa tutulmuş addedilerek hastanelere kabul edilmezlerdi. Fakat son zamanlarda bilâkis dünyanın her tarafında kansere karşı müthiş bir mücadele açılmış, bilhassa İngiltere, Almanya, Fransa ve Amerika bu hususta en çok faaliyet gösteren devletlerden olmuştur.

Bazı memleketlerdeki istatistikler kanserin dünya yüzünde artmakta olduğuna dair bir zan veriyorsa da bu doğru değildir. Çünkü çok defa diğer hastalıklardan bazıları da kanser gibi teşhis olunmakta, bu yüzden istatistikler kabarmaktadır. Diğer taraftan kanserin ihtiyarlık zamanında zuhur eden bir hastalık zannolunması da birçok yanlışlıklara sebebiyet vermiştir. Halbuki kanserin insanlar üzerinde zuhuru pek te yaşla mukayyet değildir. Fakat 65 yaşını geçmişlerde nadir, 70 i geçmişlerde vukuu görülmemiştir. Çocuklarda ve gençlerde de nadirdir. Kanser 40 ile 60 yaş arasındakilerde fazladır. Kadınlar arasında erkeklere nazaran yüzde 10 nisbetinde bir ziyadelik görülmektedir.

Kanserin tedavisi kabil midir? Sualine birçok ulema müspet cevap veriyorlar. Yalnız vaktile teşhis edilmesi lâzımdır. Profesör Rousey «vücuttekî arızanın kanser olduğunu anlamak ekseriya onu tedavi etmek demektir» diyor ve sonra ilâve ediyor:

«— Kanserin tedavi kabul ettiği muayyen zaman mevcuttur.»

Kanseri tedavi usulleri

Kanser, eğer bir mikrop neticesi husule gelmiş olsaydı, onun için bir aşı, bir serom bulunacak, bu suretle yakalanmamak çarelerine tevessül edilebileceği gibi, tedavisi de gayet kolay olacaktı. Maatteessüf bu hususta fareler üzerinde yapılan muhtelif tecrübeler aşı ve serom tatbikatile kansere karşı ancak muvakkat bir muafiyetten başka birşey temin edilemiyeceği neticesine varmıştır.

Hele dahilî bir ilâçla vücudün kanserli kısmında salâh husule getirebilmek bütün doktorların erişmek istediği bir idealdir. Kansere karşı ilâç olmak üzere kurşum, altın, gümüş, kalay, bakır, selenium, magnezyum gibi madenler tecrübe edildiği gibi pek yakınlarda ölen doktor Calmette de kobra yılanının zehirini bu müthiş hastalığın tedavisinde kullanmak istiyordu.

Bugün kanserin tedavisi için ancak üç türlü tedavi usulü vardır: Ameliyat, şua, elektrik. Mide, şerç ve meme kanserlerinde bilhassa ameliyat muvaffakiyetli neticeler vermektedir. Kanser şüphesi görülen muntakalardan alınan nesiclerde mikroskop altında biopsie tetkikatı yapılarak kanserli olduğu anlaşılınca o hastaya derhal ameliyat icrası şayani tercihtir.

Kısa dalgalı suaların kanserli nesiçleri mahiv ve tahrip ettikleri tecrübe ile anlaşılınca rontken ve radyum tedavi usulleri meydana çıkmıştır.

Çünkü bu şualara hali sıhhatte sinir, kemik ve adale hüceyreleri mukavemet edebilmekte, bundan yalnız kanserli hüceyreler müteessir olmaktadır. Hele bilhassa hüceyrelerin sıhhatli bir halden kanserli vaziyete geçmek üzere oldukları sırada şua tedavisi tercihe şayandır. Fakat henüz tahavvül başlamamışsa şua tedavisi muvaffakiyetli bir netice vermez.

Bazı doktorlara göre de kanser zuhuruna sebebiyet veren radyum ve rontkenin ayni zamanda bu hastalığın tedavi vasıtalarından biri olması şaşılmağa değer bir hâdise değil midir? Bu vaziyet, şuaların kuvvetinin farkından doğmaktadır. Kuvvetli şualar bu hüceyreleri öldürmekte, orta kuvvetteki şualar inkişaflarına mâni olmakta, fakat hafif şualar sıhhatte olan hücey-releri kanser hüceyresine çevirmektedir.

Kanseri tedavi vasıtaları

Muhtelif memleketlerde şiddetli ve faaliyetli kanser mücadelesi ancak Umumî Harpten sonra başlamıştır. Fakat bu hususta sarfedilecek paranın müthiş bir yekûn tutması arzu edilen teşkilâtın yapılmasına mâni olmaktadır. Çünkü röntken tesisatı çok pahalıya mal olduğu gibi, bir gram radyum da bizim paramızla 80 bin lira tutmaktadır. Masrafları aşağı yukarı birbirinin aynı olduğuna göre kanseri tedavi vasıtalarından radyum mu, yoksa rontken mi daha muvaffakiyetlidir? Suali zihne geliyor. Buna verilecek cevap şudur: Yerine göre her ikisi de..

Profesör Rousyye göre radyum bilhassa az sahalı kanser arızalarında, röntken büyük sahaya malik ve hududu tayin edilememiş kanser arızalarında kullanılmaktadır. Bazan her ikisi de müştereken istimal ediliyor. Meselâ radyum eski arıza için kullanılırken rontken bu urun sahasını genişletmesine mâni olmak için tatbik ediliyor.

Rontken şu suretle istimal ediliyor: Hasta yatağa veya masanın üzerine icap ettiği tarzda yatırıldıktan sonar makine faaliyete geçiriliyor. Bazı şualar, bilhassa yumuşaklar bu hususta muzır tesir yaptıkları için bunları beletmek üzere alüminyum, bakır veya diğer madenlerden süzgeçler konuyor. Makineyi idare eden adam kabinesine girerek tıpkı radyum tedavi salonlarında olduğu gibi baştanbaşa kurşun kaplı cidarlardan yapılmış duvarların arkasından nezaret ediyor. Önündeki kol sayesinde ampullere giden elektrik cereyanının kesafetini tanzim ediyor. Şehir tesisatına merbut olarak alınan elektrik cereyanı burada 200 bin, 300 bin volta kadar yükseliyor. Bazı hastaların tedavilerinde ampullere hususî tertibat sayesinde 800 bin volt kuvvetinde de cereyan verilmektedir.

Radyuma gelince tüpler içinde ve plâtinle tecrit edilmiş iğneler halinde hastalara verilmekte ve kanserli muntakalara tatbik olunmaktadır.

Bunlar istimal edilmedikleri zaman kurşun kasalar içinde saklanırlar ve bu kurşun kasalar hususî asansörler vasıtasile yerin altına sevkolunurlar.

Bir kısım radyumlar da Simon Labord makineleri denilen tertibat sayesinde kanser arızalarına uzaktan tatbik olunurlar. Bazan bunun da önüne rontken de olduğu gibi altın, gümüş, plâtin süzgeçler konmaktadır. Rontken ve radyum tatbiki alelâde yüz kanserlerinde yüzde 80, 90, büyümüşlerde yüzde 50 ve 60, pek fazla artmışlarda yüzde 25 şifa vermektedir.

Dil kanserlerinin küçükler ve ortalarında yüzde 40, 50, büyüklerinde yüzde 20 muvaffakiyetli netice elde edilmektedir. Radyumla bilhassa alt ve üst damaklarda, ağzın sair yerlerinde hâsıl olan kanserler yüzde 20 ye kadar muvaffakiyetle tedavi edilmektedir.

Rontken bilhassa şerç, mide, böbrek kanserlerinde pek tesir gösterememekte, onlarda ameliyat en mühim rolü oynamaktadır.

Netice

Kanser zamanında teşhis ve tedavi edilmeğe başlanılırsa kabili tedavidir. Tedavi usullerinin terakki ve tekâmülü ve sebebinin kesfi için yüzlerce, binlerce mütehassıs dünyanın dört köşesinde çalışmaktadır. Kâinatta her müşkülü yenmek için büyük gayret gösteren beşeriyet hiç şüphesiz bu hain illetin de kat'i bir çaresini bulacaktır. Milletlerle hükûmetler, hatta bütün cihan elele vererek çalışacak olursa bu çareye pek yakında erişilebilecektir. Ümit edelim ve bekliyelim.

Tedaviye hazırlık kısmında hastanın yüzündeki arızalı yerlere, yüksek kudrette şuaa tahammül etmesi için balmumu maske yapılırken

Galatasaray bir sürpriz yaptı ve Fenerbahçeyi yendi

Dünkü maçtan heyecanlı bir estantane

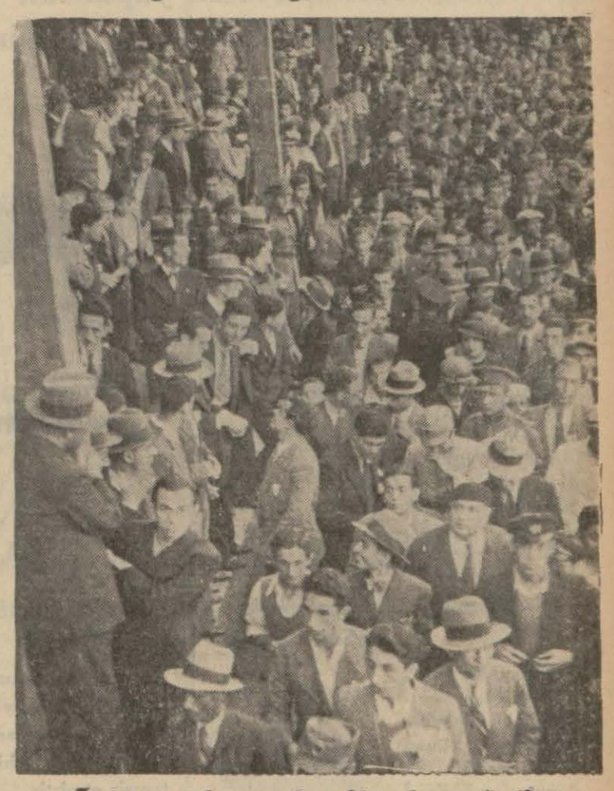

Dünkü maçı heyecanla takip eden seyirciler

(Birinci sahifeden mabat)

dört beş gün evvel her iki kulübe de tebliğ edilmiş, Bilhassa Galatasaray kulübü bir emri vaki karşısında kalmıştır. Galatasaray kulübü, futbol takımının henüz antrenmanlara başlamadığını ve takımın hazır olmadığını ve bir buçuk senedir tehir edilen maçın bir iki hafta daha tehir edilmesini futbol heyetinden istemiş, fakat, geçen senedenberi Galatasaraya aleyhtar bir cephe almış gibi görünen futbol heyeti üç aya yakın bir tatil mevsiminden yeni çıkmış ve idmanlarına henüz başlamış olan Galatasarayı. yalnız dört gün müsaade vererek mühim bir maç yapmağa icbar etmek suretile daha evvel hazırlanmış olan rakibi karşısında fena bir vaziyete düşürmek istemişti. Dünyanın hiçbir yerinde, hatta profesyonel futbol âleminde bile mevsim başlangıcında böyle mühim bir maç dört gün evvel haber verilerek yaptırılmaz. Çünkü sporcular bir hazırlık ve idman devresi geçirdikten sonra maç yaparlar. Yoksa makine gibi düğmesine basınca hemen harekete geçmezler ve geçemezler. İnsanın, geçen sene futbol mevsimi içinde Galatasarayın taleplerine rağmen, bu maçı bir türlü oynatmamış olan futbol heyetinin, mevsim başında adeta bir baskın yaparak Galatasarayı mağlûp ettirmek istediğine hükmedeceği geliyor. Fakat Galatasaray bu sürprize daha iyi bir sürprizle cevap vermiştir.

Dün de yazdığımız gibi, iki takımın bugünkü vaziyetini gözönünde tutunca bu maçın neticesini tahmin etmek güç değildi. Fenerbahçe, Romanyaya gideceği için aylardanberi hazırlanmış, geçen hafta da, İstanbulun en kuvvetli takımı olan Beşiktaşı yenmişti; bu itibarla tam formunda idi. Tatilden bir hafta evvel çıkmış olan Galatasaray ise idmansız, zayıf bir halde bulunuyor ve tabiî olarak yenilmesi icap ediyordu.

Fakat Galatasaray, Fenerbahçeye karşı daima muvaffakiyetli bir oyun oynadığı için bu maçın bir sürprizle neticelenmek ihtimali de vardı ve bunu dün kaydetmiştik. Bu tahminimizde ne kadar isabet etmiş olduğumuzu hâdisat ispat etti; zayıf ve idmansız Galatasaray takımı, anform ve kuvvetli Fenerbahçe takımını 1-0 mağlûp etti.

Müsabaka nasıl oldu?

Stadyomda balkonu, bütün tribünleri, duhuliye mevkiini dolduran kalabalık bir seyirci kütlesi vardı. Taraftarlar, mutat veçhile, ayrı ayrı tribünlerde mevki almışlar, maç başlamadan evvel tempo tutmağa başlamışlardı.

Saat dörtte takımlar sahaya çıktılar. Galatasaray güneşe karşı olan kaleyi aldı. Takımlar şu şekilde dizildiler.

Galatasaray: Avni — Osman, Faruk — İbrahim, Nihat, Bekir — Danyal, Fazıl, Rasih, Doğan, Necdet.

Fenerbahçe: Bedii — Yaşar, Fazıl— Cevat, Semih, Esat — Şaban, Fikret, Muzaffer, Niyazi, Süleyman.

Fenerliler oyuna büyük bir ümit ve seri bir akınla başladılar. Fakat Galatasaray müdafaası bunu kesmekte müşkülât çekmedi ve topu muhacimlerine gönderdi. Daha ilk dakikalardan itibaren oyun mütekabil akınlarla devama başladı. Seyircilerin kısmı azamı ve bilhassa Fener taraftarları Galatasarayın idmansız ve zayıf olduğunu bildiği için heram Fenerbahçenin gol yapmasına intizar ediyorlardı. Halbuki Galatasaraylılar da Fenerbahçe kadar hücum yapıyorlar ve bilhassa Fenerlilerin hücumlarını kesmekte büyük meharet gösteriyorlardı. Oyun yavaş yavaş sürätini arttırdı, bu nisbette heyecan da ziyadeleşti. Galatasaray gittikçe açılıyor, hücumlarını müessir bir hale sokuyor, maamafih Fenerliler de, ele geçirdikleri bu fırsatları kaçırmamağa çalışıyorlardı.

Galatasaray hücum hattı iyi işlemekle beraber muavinlerin çok gerilerde ve tedafüi bir oyun oynamaları yüzünden birçok fırsatlar kaçırıyordu. Bazı defalar muhacimlerle muavinler arasında on beş yirmi metro açıklık oluyordu. Muhacimlerin şahsî gayretile Fener kalesi önlerine kadar götürülen top çok defa Fener müdafaasının uzun bir vuruşile gerilere geliyordu.

Oyunun heyeti umumiyesi iki tarafın da bariz bir tefevvukuna işaret etmeden devam ederken Galatasarayın soldan inkişaf eden güzel bir hücumu golle neticelendi. Nihattan güzel bir pas alan Fazıl yakın mesafeden çektiği bir şütle topu Fener kalesine soktu. Herkes Fenerin gol yapmasını beklerken, bunu Galatasarayın yapıvermesi umumî bir hayretle karşılandı ve Galatasaray tribününden dakikalarca süren bir alkış tufanı yükseldi.

Mağlûp vaziyete düşen Fenerliler, biran daha fazla gayrete geldiler. Fakat Galatasaraylılar, gol yaptıktan sonra daha çok gayrete geldiği için tekrar Fenerbahçe kalesine yüklendiler. Bu arada Galatasaray ikinci bir gol daha yapıyordu, fakat biraz talihsizlik, biraz da istical, bu gole mâni oldu, ilk devre bu netice ile bitti.

İkinci devre

İkinci devrenin ilk yirmi, yirmi beş dakikası Fenerbahçe muhacimlerile Galatasaray müdafileri arasında çetin bir mücadele şeklinde cereyan etti. Fenerliler, ikinci devreye mutlaka gol yapmak azmile çıkmışlardı ve hakikaten de bu neticeyi temin etmek için çok gayretli oynuyorlardı. Fener muhacim hattı güzel oynuyor, çok defa Galatasaray müdafaasını allakbullak ediyor ve uzaktan yakından boyuna şüt atıyordu. Fakat Galatasaray müdafileri-nin ve kalecisinin cesur ve temiz oyunları bütün tehlikeleri bertaraf ediyordu. Bu yirmi beş dakikalık çetin mücadele Galatasaray müdafaasının galibiyetile bitti, Fener muhacimleri gol yapamadılar ve oyun üzerindeki hakimiyeti de kaybettiler.

Oyunun bundan sonraki kısmı daha ziyade Galatasarayın lehine olarak geçmiştir. İdmansız, zayıf diye istihfaf edilen Galatasaray takımı, Fenerlilerin karşısında arslan kesilmiş, yorulamıyabilmez bir azimle oynuyordu. Oyunun sonlarına doğru Fenerbahçe müdafaası fena bir vaziyete düşmüştü, Galatasarayın mütevali akınlarını kesebilmek için topu mütemadiyen dışarı atıyor, bu suretle de Galatasaraya yardım etmiş oluyordu. Oyunun son dakikaları bu suretle geçti ve müsabaka 1 - 0 Galatasarayın galibiyetile bitti.

Galatasaray takımının, kuvvetli rakibinin karşısında muvaffakiyetli bir oyun oynamasında ve bu galibiyeti kazanmasında müdafilerin büyük bir hissesi vardır. Dün yirmi iki oyuncu içinde bilhassa Osman ve Faruk temayüz etmişlerdir.

Ziyafet

Galatasaray kulübü, futbol takımı azalarına, kazandıkları muvaffakiyetten dolayı dün gece Park Otelde bir ziyafet vermiştir. Park Otelde bulunan Nafıa Vekili Ali Bey, Galatasaray takımını kazandıkları galibiyetten dolayı tebrik etmiştir.

Statyomda yangın!

Dün maçtan sonra stadyomda bir yangın olmuştur. Halk çıktıktan bir müddet sonra, stadın kapısından girilince sağ tarafa isabet eden tribünden ateş çıkmış, itfaiye gelinciye kadar bu tribünün kısmı azamı yanmıştır. İtfaiye ateşin başka yere sirayetine meydan vermemiştir.

Yangının, atılan bir sigaradan çıktığı tahmin edilmektedir.

Sutopu maçını Galatasaray kazandı

Dün Modada icra edilen İstanbul Sutopu şampiyonasına yalnız Galatasarayla Beykoz takımları iştirak etmiştir. Galatasaray takımı bire karşı 10 sayı ile galip gelmistir.

Galatasaray tribününde golden sonra neş'eli bir sohbet

Viyanada yapılacak atlı müsabakalar

On iki milletin iştirakile yapılacak olan müsabakalara girecek zabitlerimiz bugün gidiyorlar

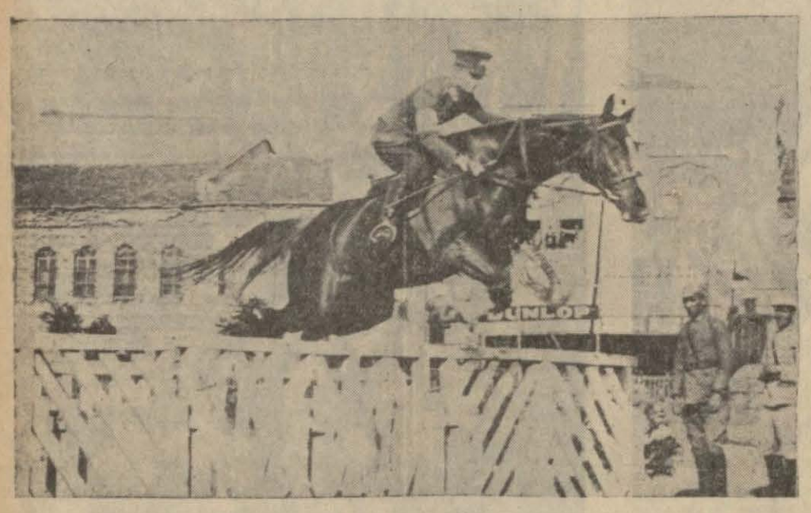

Viyanadaki müsabakalara iştirak edecek zabitlerimizden Saim Bey bir mania atlarken

Binicilik mektebi kumandanı miralay Cevdet Bey

Viyanada yapılacak olan beynelmilel atlı müsabakalara süvari zabitlerimizin de davet edildiğini yazmıştık. Bu müsabakalara iştirak edecek olan süvari ekibimiz bugünkü konvansiyonelle Viyanaya hareket edecektir.

Süvarilerimiz aylardanberi bu müsabakalar için hazırlandıklarından iyi dereceler alacaklarını ümit etmektedirler. Binici kafilemiz altı zabit, bir çavuş ve on iki neferden mürekkeptir. Kafileye Binicilik mektebi kumandanı miralay Cevdet Mehmet Ali Bey riyaset etmektedir. Atlı müsabakalara iştirak edecek zabitlerimiz şunlardır: Yüzbaşı Cevat Bey, birincimülâzim Cevat, Eyüp, Saim, mülâzim Sadettin Beyler.

Diğer efrat atların bakımı için gidecektir. Bu müsabakalar için hazırlanan atlarımız şunlardır:

Akın, Güdük, Bahir, Aşina, Proji, Bekâr, Mekinet, Potingori, Bekri, Ronsevo, Danyela, Klovis. Seyahate iştirak edecek olan bu hayvanlardan ilk dördü Fransız, beşincisi İngiliz, altıncısı Macar ve son altısı da Angloaraptır.

Viyana ile Peşte arasında şimdiye kadar yapılan at mukavemet yarışlarının en büyüğü sayılacak mahiyette ve 658 kilometroluk bir mukavemet yarışı da yapılacaktı. Fakat Viyanadan son gelen malûmata nazaran Macar komitesi bazı sebeplerden dolayı bu koşunun gelecek seneye bırakılmasına karar vermiştir.

Halbuki süvarilerimiz bu müsabaka için büyük hazırlık yapmış ve Dees Piper ve Ekuayyö ismindeki atları bu yarış için hazırlamışlardı. Bu mukavemet yarışının tehiri binicilerimizi müteessir etmiştir.

Viyana atlı yarışlarına Türkiye, Almanya, Fransa, İtalya, İsviçre, Belçika, İsveç, Romanya, İrlanda, Macaristan, Çekoslovakya, Avusturya zabitleri iştirak edeceklerdir. Süvarilerimiz bu ekiplerin çoğunu iki sene evvel Fransanın Nis şehrinde yapılan müsabakalarda tanımışlardır. Bu ekipler arasında süvari zabitlerinden baska dünyanın en maruf amatör binicileri de bulunmaktadır.

Müsabakalara 31 eylûlde başlanacak ve 7 teşrinievvel akşamı nihayet verilecek ve 12 müsabaka yapılmış olacaktır. Müsabakaların derecesi puvan hesabile tesbit edilecek ve hakem heyetleri ekip reisleri arasından münavebe ile teşkil olunacaktır.

Hakem heyetine dahil bulunan Türk ekibi reisi miralay Cevdet Bey bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

«— Süvarilerimizin kazanıp kazanmıyacağını soruyorsunuz, müsabakalar ferdî mahiyette olduğu için birinciliği kimin kazanacağını ne biz, ne de diğer bir ecnebi ekip tahmin edemez. Viyanadaki benlyemilel yarışlara girecek olan milletlerin ekserisi dünyanın maruf binicileri olan milletlerdir. Bize gelince, biz ilk defa olarak iki sene evvel Niste beynelmilel konforapiklere iştirak ederek bir ikincilik kazanmıştık. Şimdi ise gerek Ankarada ve gerekse İstanbulda yapılan konforapik müsabakalarında süvari zabitlerimiz çok muvaffak oldular. Atlarımızın terbiyesi de iyidir. Binaenaleyh rakiplerimizle kuvvetle mücadele edeceğiz. Herhalde iyi neticelerle döneceğimize kanaatimiz kuvvetlidir.»

İznık kaymakamı

Bursa (Hususî) — İznık kaymakamı Vahip Bey Vekâlet emrine alınmıştır.

Tayyare şirketlerinin mevsimlik tatilleri

Aeroespresso ismindeki İtalyan tayyare şirketi teşrinievvelin onundan itibaren bir ay tatil yapacaktır. (Air France) tayyare şirketine gelince, kış mevsimi münasebetile bu şirketin tayyareleri teşrinisani bidayetinde tatili faaliyet ederek seferlerine ilkbaharda başlıyacaklardır.

Üzüm yüzünden cinayet

Bursa (Hususî) — Burada üzüm yüzünden bir cinayet olmuştur. Kiremitçi Şükrü isminde biri Şükraniye bağları üzerinde üzüm ararken kendisine üzüm vermiyen Haydar oğlu Sabitle kavgaya başlamış ve Sabite küfür etmiştir. Şükrünün bu küfürlerine kızan Sabit tabancasını çekerek ateş etmiş ve Şükrüyü karnından ağır surette yaralamıştır. Yaralı hastaneye kaldırıldıktan sonra ölmüş katil de yakalanmıştır.

Parlamentolar konferansı

Dün bir çok milletlere mensup heyetler geldi

(Birinci sahifeden mabait)

lar ve bu arada Yıldız sarayına gidecek konferansın toplanacağı salonu ve müştemilâtını gezmişlerdir.

Dün gelen murahhaslar

Dün sabah Patriya vapurile şehrimize gelen Fransız murahhasları şunlardır:

Fransız âyanı azasından M. Noden, meclisi meb'usan azalarından M. Jak dö sasör, M. Roland Feliks, M. Jan Kastanye ve refikası, M. La Burus Piyer ve kızı, M. Hamlin Hanri ve refikası, M. Jüyo döla Maradiye Şaluzen, M. Arsando Oktave Oğust, M. Benesi, M. Marize, refikası ve kızı, M. Reviyan ve Madamı, M. Burum ve zevcesi, M. Berenje ve zevcesi, M. Rustan ve zevcesi.

Irlanda murahhasları

Patriya vapurile dört kişiden mürekkep olan İrlanda murahhasları da gelmişlerdir. Bunlar da:

Mister Benes, Sir Edvard Biker, Mister Ceymis Moran ve Mis Fransez Morandan mürekkeptir.

Japon murahhasları

Japon parlâmentosu heyetinden, meb'us M. Jkako sako Moto, M. Genkaro Ayabe, M. Makotoo İkeden müteşekkil üç zat gelmiştir. Japon heyetinin mütebaki azaları bugün geleceklerdir.

İngiliz murahhasları

Dün İngiliz parlâmentosu namına da Sir Parkof, Mister Rhys John Davies ve Mister Benjenin Riley gelmişlerdir.

Bunlardan başka dün gelen murahhaslar arasında Çekoslovak meb'usan meclisi ikinci reisi M. Jozef Stirim, İsviçre murahhaslarından J. F. Roy, Polonya parlâmentosundan Madam Hanriyet du Vursak, Mısır meclis âyan azasından Abdel Rahman Rida Paşa, Mısır âyan azasından Abdel Halim el Biaby, gene Mısır âyanından Habip Beyler vardır.

Bugün gelecek murahhaslar

Bugün ve yarın İngiliz delegelerinden bir kısmı, Amerikan, İsviçre, Yunan, Japon , İspanyol, Macar, Romanya ve Danimarka delegeleri peyderpey geleceklerdir. Bugün murahhaslardan bir kısmının da tayyare ile gelmeleri beklenmektedir.

Fransız murahhasının beyanatı

Dün şehrimize gelen Fransız murahhaslarından M. Benesi otelde kendisini ziyaret eden bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

«— Türkiyeye ilk defa olarak geliyorum. Güzel bir şehriniz var. Buradan iyi hatıralarla avdet edeceğimiz anlaşılıyor.»

Konferans ruznamesinde mevcut meselelerin en mühimmi işsizlik ve gençliğin çalıştırılması meselesidir. Bu mesele hakkında Fransız murahhasların muhtelif fikirleri vardır. Fransız heyeti murahhasası konferansa bu mesele hakkında müttehit bir fikir ve kanaatle gelmiş olmuyor. Muhtelif partilere mensup olduğumuz için bu meselenin sureti halli hakkında muhtelif fikir ve kanaatler ileri sürülecektir.

— Fransada işsizlik vaziyeti ne safhadadır?

— Fransada bugün 250 bin işsiz amele vardır. Bu rakama göre; bugün Fransa, belki de bu dertle en az malûl olan memleket sayılabilir. Fakat, işsizlik bizi de tehdit ediyor. Bu sebeple ati için tedbirler ittihaz etmek mecburiyetindeyiz.

İrlanda murahhasının sözleri

İrlanda parlâmentosu heyetine riyaset eden İrlanda âyan meclisi reisi Mister Bennet te bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

«— Memleketinizde seyahat etmenin tam zamanı olduğu anlaşılıyor. Ben şahsan daha ziyade ticarî konferanslara iştirak ederim. Bu defa da İrlanda namına dünyaya yarıyacak fikirlerimizi söylemeğe geldik.

— İrlandada iktısadî vaziyet nasıldır?

— İrlanda bir ziraat memleketidir. Esas müşterimiz de İngilteredir. İngiltere iharacatımıza gümrük koyuyor. Biz de onların İrlandaya ithalâtına gümrük koyuyoruz. Şimdiki halde vaziyet böyle!.. Fakat, elbet, yakında herşey hallolacaktır.»

İngiliz murahhassı ne diyor?

İngiliz murahhaslarından Mister Rhys John Davis bir muharririmize meleketimize seyahati ve saire hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

«— Seyahatimiz uzun sürdü. Kaleden buraya dört buçuk günde geldik. Bu ağır bir seyahattir. Bu seyahati İngilterede işliyen trenlerle 2,5 günde yapmak kabildir. Bu sabah (dün) şehrinizi gezdik. İntıbamız şudur: İstanbul güzel bir şehirdir. Yalnız şehri daha modern ve bugünkü ihtiyaçlara uygun bir hale getirmek için, şehrin hemen yarısını feda etmek ve bu kısımları yeniden kurmak lâzımdır.

Memleketimizde mesken işlerine çok ehemmiyet veriyoruz. İngilterede, eski, oturulmaz binalar yerine yenilerini kuruyoruz.

İklim şeraiti dolayısile belki iskân meselesi bizde sizdekinden daha başka şekilde tecelli ediyor. Bizde daha barit bir iklim vardır. Fakat bu çalışma randımanını arttırır. Diyebilirim ki sizden bir işçi bizim memlekette çalışsa iki misli randıman verir.»

Bugünkü içtima

Bugün Yıldız sarayında parlâmentolar konferansı Türk grupu, Denizli meb'usu Necip Ali Beyin riyasetinde bir içtima aktedecektir. Bu içtimaa, Büyük Millet Meclisi parlamentolar grupuna dahil olan bütün meb'uslarımız iştirak edeceklerdir.

İçtimada, konferans ruznamesinde mevcut meselelere ait Türk heyetinin tezleri müzakere edilecektir. Dün Meclis Reisi Kâzım Paşa Hazretleri de Yıldıza giderek hazırlıklara nezaret etmiştir.

Murahhaslara ait program

Parlamentolar konferansına iştirak edecek murahhasların şehrimizde ikamet edecekleri müddet için bir gezinti programı hazırlanmıştır. Bu program mucibince murahhaslar bu hafta içinde toplu bir halde Adalara gidecekler ve Boğaziçinde bir cevelân yapacaklardır.

Murahhaslar şerefine hükûmet namına Beylerbeyi sarayında bir ziyafet verilecektir. Ayrıca İstanbul şehri namına bir gece yemeği verilmesi ve bunu bir süvarenin takip etmesi de mukarrerdir.

Bulgaristan yalnız müşahit gönderiyor

Sofya 21 (Hususî muhabirimizden, telefonla) — Bulgaristanın İstanbulda toplanacak olan parlâmentolar konferansına murahhas gönderip göndermiyeceğini soran gazetecilere, Başvekil Kimon Gorgiyef:

«— Bulgaristan bu kongreye yalnız Gospodin Direnskiyi müşahit gönderecektir» demiştir.

Takdirname alan hocalar

Maarif Vekâleti tarafından taltif edilen ve kıdem zammı alan muallimlerin isimlerini neşrediyoruz

Vazifelerini muvaffakiyetle yaptıkları için Vilâyet Maarif inzıbat meclislerinin teklifi ve Maarif Vekâleti inzıbat komisyonunun kabulü ile 1933 - 1934 ders senesi içinde takdirname alan; bundan başka yazdıkları eser orejinal görülerek 1702 numaralı kanunun 18 inci maddesi mucibince kıdemlerine bir sene ilâve edilen muallimlerin isim ve memuriyet mahalleri Maarif Vekâleti tarafından bildirilmiştir. Aynen neşrediyoruz:

Vilâyetler Maarif inzıbat meclisleri tarafından takdirname almaları teklif olunup ta haklarındaki bu teklif Vekâlet inzıbat komisyonunca kabul edilen muallimlerin isimleri:

Antalya muallimleri

Merkez İsmet Paşa mektebi Başmuallimi Ali Bey, merkez Gazi mektebi muallimi Naci Bey, Korkuteli Maarif memuru Turgut Bey, Küçükköy mektebi Başmuallimi İbrahim Bey, Osman Kalfalar mektebi muallimi Baki Bey, Zivinit köyü mektebi muallimi Ferdane Hanım, Sülekler köyü mektebi muallimi Şevki Bey, Akseki merkez 2 nci mektebi Başmuallimi Mustafa Bey, Akseki Akşahap köyü mektebi muallimi Nuri Bey, Ormana köyü mektebi Başmuallimi Mithat Bey, İlk tedrisat müfettişi Hilmi Bey, Cumhuriyet mektebi muallimi Hakkı Hilmi Bey, Alavya Necati mektebi Başmuallimi Nevfel Hanım, Çakırlar mektebi Başmuallimi Faik Bey, Korkuteli 2 nci mektebi Başmuallimi Hasan Sırrı Bey, Küçük köy mektebi Başmuallimi İbrahim Bey, Merkez İsmet Paşa Mektebi muallimi Firdevs Hanım.

Aydın muallimleri

Güzelhisar mektebi Başmuallimi Sabri Bey, muallimleri Necmi, Muharrem, Elmas, Güzide Hanımlar ve Beyler, Umuriu mektebi Başmuallimi Necmi Bey, Sultanhisar mektebi Başmuallimi İbrahim Bey, Nazilli Maarif memuru Ahmet Bey, Nazilli 5 eylûl mektebi muallimleri Ekrem, Salih Beyler, Nazilli Recep Bey mektebi muallimleri Vahap, Salih, Kemal Beyler, Nazilli Gereniz köy mektebi muallimi İzzet Bey, Karacasu merkez mektebi muallimi Mustafa Bey, 7 eylûl mektebi Başmuallimi Şükrü, muallimleri Necmiye, Haydar Hanım ve Beyler, Halide Hatun mektebi Başmuallimi Remziye Hanım, Germencik mektebi Başmuallimi Ziya, muallimi Mustafa Beyler, Naipli mektebi muallimi İsmail Hakkı Bey, Söke Kocagöz mektebi Başmuallimi Osman, muallimleri Ulvi, Meliha Hanım ve Beyler, Söke Faik Bey mektebi muallimleri Enver, Nüzhet Beyler, Çine Maarif memuru Fehmi Bey, Çine Karakollar muallim vekili Atıf Cengiz Bey, Çine Karakollar mektebi muallimi Fevzi Bey.

Çanakkale muallimleri

Dümrek mektebi muallimi Abdülkadir Bey, Ezine Bergaz köyü mektebi Başmuallimi Kadri Bey, Ayvacık Kıranburgaz mektebi muallimi Osman Nuri Bey, Gelibolu Maarif memuru Ali Bey, Gelibolu Cumhuriyet mektebi muallimi Fahriye Hanım, Gelibolu Evreş mektebi muallimi Servet Bey, Eceabat merkez mektebi muallimi Ahmet Bey, Büyük Anafartalar mektebi muallimi M. Tevfik Bey.

Çorah ve Çorum muallimleri

Hopa Konak köy mektebi muallimi Ahmet Bey, Mecitözü Elvan Çelebi köyü mektebi muallimi Rifat Bey.

Denizli muallimleri

Gazi mektebi Başmuallimi Murat Bey. Selçuk mektebi Başmuallimi M. Ali, muallimleri Tahir, Mürüvvet Hanım ve Beyler, Davas Maarif memuru İsmail Hakkı Bey, Başkaracı köyü mektebi muallimi Asaf Bey, Çivril Maarif memuru Hüseyin Tekin Bey, Buldan 4 eylûl mektebi muallimi Şevket ey, Çaldeniz K. mektebi Başmuallimi Abdullah Bey, Çaldeniz Maarif memuru Tevfik Orhan Bey, Buldan Güllük mektebi Başmuallimi Ömer Bey.

Erzincan muallimleri

Merkez Gazi Paşa mektebi Başmuallimi Ali, muallimi Şefik Beyler, Merkez Sakarya mektebi muallimi Hayri Bey, Ürek mektebi muallimi Süleyman Bey, Cimin nahiyesi mektebi Başmuallimi Mehmet Bey, Sarıgöl mektebi muallimi Fehmi Bey, Han mektebi muallimi Halis Bey, Kemah merkez Necati Bey mektebi muallimi Yakup Bey, İhtik mektebi muallimi Osman Bey, Refahiye Conur mektebi muallimi Kadir Bey, Refahiye Zevker mektebi muallimi Yaşar Bey.

İçel muallimleri

Merkez Çankaya mektebi muallimi Salih Bey, Tarsus Namrun nahiyesi mektebi muallimi Tevfik Bey, Tarsus Mereke nahiyesi mektebi muallimi Hasan Sadık Bey, Gülnar Korucak köy mektebi muallimi Ali Airf Bey, Gülnar Eski Yürük köyü mektebi muallimi Falk Bey, Anamur Ferizler köyü mektebi muallimi Şaziye Hanım, Mersin Küçük mektebi muallimi Salih Bey, Belenboşluk köyü mektebi muallimi M. Fuat Bey, Tarsus Yenice köyü mektebi muallimi Bekir Bey, Cumhuriyet mektebi Başmuallimi Necip, muallimleri Salih, Falka Hanım ve Beyler, İnönü mektebi Başmuallimi Belkis, muallimleri Necati, Turhan Hanım ve Beyler, Sakarya mektebi Başmuallimi Mevlût Bey, Anamur merkez mektebi Başmuallimi İhsan Bey, Cumhuriyet mektebi muallimi Zafir , muallimleri Bekir, Fatma Hanım ve Beyler, Sakarya mektebi muallimi Refiye Hanım, Anamur merkez mektebi muallimleri Hilmi, Fahri Beyler.

Kayseri muallimleri

İstiklâl mektebi Başmuallimi Ali Rıza Bey.

Konya muallimleri

Merkez İhsaniye mektebi Başmuallimi Ali Rıza Bey, Topraklık mektebi Başmuallimi Rüstem Bey, 2 nci ana mektebi Başmuallimi Bahire Hanım, Gazi Kemal mektebi muallimi Sabiha Hanım, Akif Paşa mektebi Başmuallimi M. Kemal Bey 2 nci ana mektebi muallimi Hayriye H., Saiteli merkez mektebi muallimi Vedia Hanım, Seydişehir merkez mektebi Başmuallimi Mustafa Lûtfi Bey, Beyşehir merkez mektebi Başmuallimi Hasan, muallimi Kahraman Beyler.

Kırşehir muallimleri

Avanos Kızılırmak mektebi muallimi İsmail Bey, Cemele köyü mektebi muallimi Ahmet Bey, Keman mektebi muallimleri Rahmi, İbrahim Beyler.

Kırklareli muallimleri

Keşirlik köyü mektebi muallimi Muzaffer Bey.

Maraş muallimleri

Merkez Dumlupınar mektebi muallimi Nadir Bey, merkez İnönü mektebi Başmuallimi Asım Bey, Andırın K. İsmet Pş. mektebi muallimleri Cemal, Hanefi Beyler, Elbistan merkez Cumhuriyet mektebi Başmuallimi Remzi Bey, Elbistan merkez Gazi Mektebi muallimi Necati Bey, Göksun K. Kuzutepe köyü mektebi muallimi Sadık Bey, Andırın merkez mektebi muallimi Şükrü Bey, merkez Dönühlü köyü mektebi muallimi İhsan Bey.

Muğla muallimleri

3 üncü mektep Başmuallimi Basri Bey, Cumhuriyet mektebi muallimi Emin Turgut Bey, Fethiye 2 nci mektebi muallimi Şevket Bey, Bodrum 1 numaralı mektebi muallimi Süleyman Nuri Bey, Bodrum 2 numaralı mektebi muallimi Şevket Bey, Bodrum Müsgehi köyü mektebi muallimi İsmail Çetin Bey, Milâs merkez mektebi muallimleri Reşat, Talât, Zühtü Beyler, Daday merkez Reşadiye mektebi muallimi Necati Bey.

Niğde muallimleri

Niğde Bor Cumhuriyet mektebi Başmuallimi Celâl Bey, Nevşehir 30 ağustos mektebi muallimi Ahmet Bey, Ürgüp Zafer mektebi Başmuallimi A. Rıza Bey, Sakarya mektebi muallimi İffet Hanım, 23 nisan mektebi muallimi Firdevs Hanım, Dumlupınar mektebi muallimi Osman Bey, Nevşehir Cumhuriyet mektebi Başmuallimi Şükrü B., muallimi Saime Hanım, Ürgüp Zafer mektebi muallimi Sadettin Bey, Nevşehir Narköyü mektebi muallimi Fuat Bey.

Seyhan muallimleri

Adana merkez Gazi Paşa mektebi muallimleri Aziz, Şevket Beyler, Adana merkez Namık Kemal mektebi muallimleri Bekir Kaya, Alâettin Beyler, Adana Kayışlı köyü mektebi muallimi Mehmet Rıza Bey, Adana Kadirli mektebi muallimi Ömer Tekin Bey, Adana Pozant mektebi muallimi Ali Rıza Bey.

Zonguldak muallimleri

Merkez Gazi M. K. mektebi Başmuallimi Nazif, muallimi Sıtkı Beyler, merkez Kalfatlı köyü mektebi muallimi Sezai B., Bartın Orduyeri mektebi Başmuallimi Abdurrahman Bey, Bartın Amasra mektebi Başmuallimi Osmen B., Devrek Sandallar köyü mektebi muallimi İsmail Hakkı Bey, Safranbolu Kalealtı köyü mektebi Başmuallimi Niyazi Bey, Safranbolu Gümüş mektebi muallimi Veli İlhan Bey.

Yozgat muallimleri

Merkez Sakarya mektebi Başmuallimi Fahri Bey, merkez Çalılı köyü mektebi muallimi Ahmet Doğan Bey, Terkeşen köyü mektebi muallimi Vehbi Bey, Maden merkez İstiklâl mektebi Başmuallimi Mehmet Tahir, muallimi Nuri Beyler, Boğazlıyan Yenikışla köyü mektebi muallimi Osman Zeki Bey.

Bolu muallimleri

Düzce kazası Azmimilli mektebi muallimi Baha Bey.

Samsun muallimleri

Merkez 10 mayıs mektebi muallimi Galip Naşit Bey.

Kıdem zammı alan muallimler

Meydana getirdikleri eserler Milli Talim ve Terbiye heyetince orijinal mahiyette görüldüğü cihetle kıdemlerine birer sene ilâve edilen muallimler:

Bolu, Düzce kazası Azmimilli mektebi muallimi Baha Bey.

Samsun, Merkez 19 mayıs mektebi muallimi Galip Naşit Bey.

CUMHURİYET — Yukarıda isimlerini yazdığımız kıymetli muallimlerimizi tebrik ederiz.

İskeleden düşerek yaralandı

Dün Yenipostahane arkasında Aşirefendi caddesinde 32 numaralı mağazada yapılmakta olan duvar inşaatında çalışan Kego ismindeki amele iskeleden düşmuş ve muhtelif yerlerinden ğır surette yaralanmıştır. Kego hastaneye kaldırılmıştır.

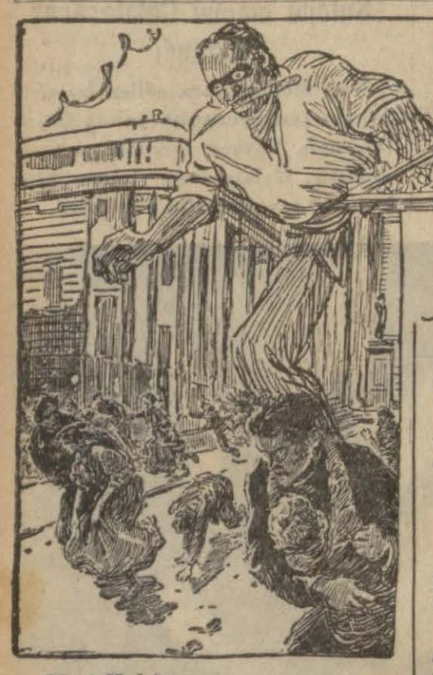

Cellâtlar Şirketi

Yazan: Edgar Vallas
Tercüme eden: Ömer Fehmi

— 51 —

— Nerededir?

— Vilmot sokağında Mister Mis Valthamın evinde.

Selbi kadının daha fazla izahat vermesine vakit bırakmadan merdivenlere atıldı.

— 42 —

Marküs Flitin ölümü

Mari Kul doğur söylemişti. Marküs Flit, Emma Valthamın evinde idi.

Madam Valtham maruf bir adamdan dul kalmıştı. Zegin miydi? Belki zengin, belki de fakirdi. Herkesin bildiği birşey varsa o da bu kadının son derece hasis olduğu idi.

Yalnız Marküs Flitin geleceği günler biraz kesenin ağzını açardı. O gün de Marküs Flitle beraber yiyeceği yemeğin hazırlanmasına bizzat nezaret etmişti. Herşey hazırdı. Yalnız ısmarlanan dondurma henüz gelmemişti.

Madam Valtham bu haberi veren uşağa çıkıştı:

— Cems, onu sen gidip alacaktın. Bu tembellikten kurtulamıyacaksın. Mister Flitin dondurmayı nekadar sevdiğini bilmiyor musun?

Uşak özür dileyen bir tavırla cevap verdi:

— Efendim, telefon ettim, yola çıkarıldığını bildirdiler.

Marküs Flitin kapıyı çalması bu tekdir ve tevbih faslını kapattı. Ev sahibesi, misafirini karşıladı. Onu salona aldı, oturttu. Güzel ellerile sigara ve likör ikram etti.

Marküs bugün pek neş'esizdi. Madam Valtham bunun sebebini sorunca havanın sıkıntılı oluşunu ileri sürdü. Sonra ev sahibesine karşı sevimli ve nazik görünmeğe çalışarak elbisesinin biçiminden, kendisine pek yaraştığından bahsetti.

Bir müddet günün hâdiselerine dair konuştular. Ev sahibesi Arabi vapurundaki sirkati anlattı.

Fakat Marküs Flit bu habere hiç ehemmiyet vermedi. Bu sirkatle Avustralyaya gönderdiği mektup arasında hiçbir yakınlık bulmadı.

Yemeğe otururlarken hizmetçi ev sahibesinin kulağına birşeyler fısıldadı. Madam Valtham, Marküs Flite döndü, gülerek:

— Size dondurma ikram edemiyeceğimden korkuyordum, dedi. Fakat şükür ki geldi. Bu Cemsin tembelliği doğrusu tahammül olunur şey değil.

***

Selbi, Vilmot sokağında 119 numaralı evin önünde otomobilden indi ve kapının ziline kuvvetle bastı.

Madam Valtham hizmetçiye seslendi:

— Dondurmayı getiriniz ve sonra kapıyı açmaya gidiniz. Unutmayın ha! Beni sorarlarsa evde yokum.

Hizmetçi dondurmayı getirdikten sonra aşağı inerek kapıyı açtı ve ziyaretçinin ne istediğini sormadan:

(Mabadi var)

Mari Kul bağırdı:

— Onun hayatını kurtarmak mı? Fakat...

La clef du Français

Lise ve Orta mekteplerle Muallim mektepleri fransızca dersleri için vekâleti celillece takdir ve kabul olunmuş **tek kitaptır.**

Muallim Ali Nazima Bey efendinin eseridir. Geçen ders senesinde büyük faidesi görülmüş tekrar basılmıştır.

Toptan satış yeri Istanbulda Cumhuriyet matbaasıdır.

Her kitapçıda bulunur.

Birinci kısım 23
Ikinci kısım 34
Üçüncü kısım 40
Muallim kısmı 150 kuruştur.

Toptan alan mektep idarelerine tenzilât yapılur.

Haydar Rifat Beyin

	K.
Hep Vatan için!	60
Hep Millet için!	60
Cinayet ve Ceza	75
Stalin	150
Ölüler evinin hatıraları	125
Basubadelmevt	175
Mev'ut toprak	125
Farmasonluk	100
Devlet ve İhtilâl	75
İşçi sınıfı ihtilâli	60
Safo	100

Mektep kooperatifçiliği

Muallim Hakkı Baha Bey tarafından fransızcadan tercüme edilmiştir.

Kooperatifin mahiyetini ve ondan beklenen terbiyevî gayeleri tamamen izah eder. Bütün muallimlerin tetkik etmeleri lâzım gelen çok kıymetli bir kitaptır. Fiati 25 kuruştur.

Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi tarafından bastırılmıştır. Toptan alan mektep idarelerine tenzilât yapılır.

Memleketimizde ilk defa neşroluman bir eser

Işıktan doğanlar

Fotoğrafçılığın, sinemacılığın, çinkografinin en son terakkiyatından herkesin anlıyabileceği bir lisanla bahseder.

Bütün gençlerin okuması zarurî olan bir kitaptır.

Renkli fotoğrafın, renkli ve sesli filmlerin telgrafla ve telsizle resim nakleden makinelerin, uzağı gören fotoğrafların ve mücessem filmlerle saniyede bir milyon resim çeken cihazların mahiyeti bu kitapta müteaddit resimlerle ve açık fennî ibare ile teşrih edilmiştir.

Çinkograf ve tabı san'atlerinin esasları gösterilmiştir.

350 resim ve 4 tablo ile nefis surette basılmış büyük ve kıymetli bir eserdir. Fiati yalnız 150 kuruştur.

Toptan satış yeri İstanbul Cumhuriyet matbaasıdır.

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞIRKETI
İstanbul Acentalığı
Liman han, Telefon: 22925

Trabzon yolu

TARI vapuru 23 eylûl **Pazar** günü saat 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Tirebolu, Görele, Trabzon ve Rizeye. Dönüşte bunlara ilâveten Of ve Sürmeneye uğrayacaktır.

Karabiga yolu

Cumartesi, çarşamba günleri saat 20 de Tophane rıhtımından bir vapur kalkar. Gidiş ve dönüşte mutat iskelelere uğrar.

İzmit yolu

Cuma, pazar, salı, çarşamba günleri bir vapur saat 9 da Tophane rıhtımından kalkar.

Mudanya yolu

Cuma Armutlu tenezzüh seferleri

Cumartesi gününden maada hergün Mudanya yoluna Tophane rıhtımından bir vapur kalkar. Cuma Armutlu tenezzüh seferlerini yapan vapur İstanbuldan saat 8,30 da diğer postalar 9,30 da kalkarlar. Tenezzüh postası ayni gün Armutludan 16,30 da döner

Tophanede Levazım Amirliği Satınalma komisyonu ilânları

İstanbul Levazım Âmirliğine bağlı kıtaat ve müessesatın ihtiyacı için 241,000 kilo koyun eti kapalı zarf usulile 7/10/934 pazar günü saat 14 te alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin hergün ve taliplerin belli saatten evvel teminatlarile teklif mektuplarını Tophanede Satınalma Komisyonuna vermeleri.

«290» (5631)

***

İstanbul Levazım Âmirliği kıtaat ve müessesatının ihtiyacı için 80,000 kilo sığır eti kapalı zarf usulile 7/10/934 pazar günü saat 14,30 da alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin hergün ve taliplerin belli saatten evvel teminatlarile teklif mektuplarını Tophanede Satınalma Komisyonuna vermeleri.

«297» (5632)

***

Harp Akademisi hayvanatının ihtiyacı olan 355,000 kilo arpa 9/10/934 salı günü saat 14 te kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin hergün ve taliplerin belli saatten evvel teklifleri Tophanede Satınalma Komisyonuna vermeleri.

«249» (5748)

***

Levazım Dikim evi için 315 bin adet muhtelif eb'atta perçin çivisi, 80 bin adet perçin pulu, yüz bin adet çift gözlü pul, 70 bin adet köprülü sürgü, on bin adet köprüsüz sürgü, 50 bin adet kesme kanca, bin yüz kilo 16 No. lı bobin keten ipliği, 500 kilo 25 No. lı bobin keten ipliği 8/10/934 pazartesi günü saat 14 te kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve taliplerin belli saatten evvel teminatlarile tekliflerinin Tophanede satınalma komisyonuna müracaatleri.

«304» «5701»

***

İstanbul Levazım âmirliği kıtat ve müessesatı ihtiyacı için 80,000 kilo sığır eti kapalı zarfla 7/10/934 pazar günü saat 14,30 da ihale ile alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve taliplerin belli saatinden evvel teminatlarile teklif mektuplarını Tophanede satınalma komisyonuna vermeleri. «318» «5776»

İstanbul İthalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

690 lira bedeli keşfile İstanbul ve Galata gümrükleri manifosto kalemleri için yaptırılacak 6 dolap ile keza yaptırılacak 6 masa olbaptaki keşif defter ve resimleri mucibince münakasa ve ihalât kanunun 18 inci maddesinin A fıkrasına tevfikan pazarlıkla yaptırılacağından talip olanların eylûlün yirmi dokuzuncu cumartesi günü saat 14 te İstanbul İthalât Gümrüğünde müteşekkil Satınalma Komisyonuna müracaatleri. (5529)

Denizyolları İŞLETMESİ

Acentaları: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel 22740

Karadeniz

Cumartesi Postası
Erzurum Vapuru
22 eylûl cumartesi

18 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte inebolu, Sinop, Samsun. Giresun, Trabzon, Rize, Hopaya. Dönüşte bunlara ilâveten Pazar, Sürmene, Fatsa ve Ünyeye uğrayacaktır. (5900)

AYVALIK sürat yolu

Mersin vapuru 22 eylûl **Cumartesi** 17 de Sirkeci rıhtımından kalkacak ve Ayvalık yolunun mutat iskelelerine uğrayarak İzmire gidip dönecektir. (5954)

Mersin yolu

Anafarta vapuru 23 eylûl **Pazar** 10 da Sirkeci rıhtımından kalkacak, gidişte Çanakkale, İzmir, Küllük, Bodrum, Rodos, Marmaris, Dalyan, Fethiye, Kalkan, Kaş, Finike, Antalya, Alanya, Mersine. Dönüşte bunlara ilâveten Taşucu, Anamur, Kuşadası, Gelibolu-ya uğrayacak, (5955)

Kuleli Askerî Lisesinden:

Onuncu sınıf almanca şubesine bir miktar daha talebe alınacak. Evvelce namzet kaydedilmiş olanlarla yeniden talip olacakların nihayet eylûlün sonuna kadar mektebimize müracaatleri ilân olunur.

Esnaf teşkilâtı Başmurakıplığından:

İstanbul garsonlar cemiyetinin idare heyeti intihabı 24/9/934 pazartesi günü saat 10 dan 16 ya kadar Bahçekapıda Dördüncü Vakıf han ikinci kattaki dairesi mahsusada yapılacağı alâkadarlara ilân olunur. (2735)

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

		İhalesi	Saat
Muhafaza memurları için siyah fotin 1556 çift	Kapalı zarf usulile	29/9/934 cumartesi	11de
kontrol saatin ve 8 numaratör	Açık eksiltme	» »	14 te

1 — Yukarıda yazılı eşyaların hizalarındaki zamanlarda ihalesi yapılacaktır.

2 — Şartnameler hergün İstanbul Muhafaza Başmüdürlüğü binasındaki komisyondan alınabilir ve fotin nümunesi görülebilir.

3 — İsteklilerin; yüzde yedi buçuk teminat olarak kunduralar için altı yüz elli dört liralık vezne makbuzu veya banka kefaletnamelerini teklif mektuplarile birlikte zamanından evvel vermeleri ve diğerleri için de otuz altı liralık vezne makbuzu veya banka mektubu ile vaktinde komisyona gelmeleri. (5504)

ADAPAZARI TÜRK TİCARET BANKASI

Merkezi Adapazarı

İstanbul şubesi: Dördüncü Vakıf han zemin kat.	Tel. 22042
Kumusyon ve ticaret kısmı:	Tel. 23623
Galata şubesi	Tel. 43201
Üsküdar şubesi	Tel. 60590
İtimadı Millî	Tel. 41937

SERMAYESİ: 1,200,000
İhtiyat akçesi: 130,000

ŞUBELERİ

BANDIRMA; BARTIN, BİLECİK, BİGA, BOLU. BOZÖYÜK, BURSA, DÜZÇE, ESKİŞEHİR, HENDEK, İZMIT, KARAMÜRSEL, KÜTAHYA, MUDURNU, M. KEMAL PAŞA, GALATA, GEMLİK, GEREDE, GEYVE, SAFRAMBOLU, TEKİRDAĞ, ÜSKÜDAR, YENİŞEHİR.

Müsait şartlarla mevduat, havale kabul eder. Tahsile senet alır. İkraz muamelesi yapar. Mevduat faizleri müdiriyetle görüşülerek tesbit edilir.

Kumusyon ve ticaret kısmı her nevi emtiai ticariye satışına delâlet eder.

—(ITIMADI MILLÎ)— Kendi sigortasıdır.

Selimiyede: Fırka Satınalma Komisyonundan:

Cins ve miktarı aşağıda yazılı 4 kalem erzakın hizalarında gösterilen günlerde alenî münakasa usulile ihaleleri yapılacaktır. İsteklilerin yazılı günlerde muvakkat teminatlarile birlikte Selimiyede Fırka satınalma komisyonuna müracaatleri lâzımdır. «5712»

İhale tarihi	Saati	Miktarı	Cinsi
Cumartesi 5/10/934	14	11000	Mercimek
Cumartesi 5/10/934	14	19800	Pirinç
Pazar 6/10/934	14	23000	Kuru fasulye
Pazar 6/10/934	14	11000	Nohut.

İzmir Vilâyeti Nafıa Başmühendisliğinden:

22155 lira 38 kuruş keşif bedelli İzmir - Bergama yolunun Menemen civarında 3556 metro uzunluğunda Gediz köprüsü Varyant yolunun toprak tesviyesile şose ve sınaî imalâtı münakasasına istekli çıkmadığından tekrar 20 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulduğundan isteklilerin 661 sayılı kanun ve münakasa ve Nafıa işleri şeraiti umumiyelerine göre hazırlıyacakları teminat ve diğer vesikalarile birlikte ihale tarihi olan 10 birinciteşrin 934 çarşamba günü saat 11 de Vilâyet Daimî Encümenine gelmeleri bildirilir. (5831)

İstanbul Kumandanlığı Satınalma Komisyonu ilânları

1. Fırka kıtaatı ihtiyacı için 4000 kilo çorbalık pirinç müteahhit nam ve hesabına açık münakasa ile alınacaktır. İhalesi 23/9/934 pazar günü saat 15 tedir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere Fındıklıda Satınalma Komisyonuna müracaatleri ve ihaleye iştirak edeceklerin de o gün vaktinde Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları.

«86» (5410)

***

Istanbul kıtaatı ve Gümüşsuyu hastanesi ihtiyacı için 16360 kilo beyaz peynir kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Taliplerin şartnameyi görmek üzere hergün Fındıklıda Satınalma Komisyonuna müracaatleri. İhalesi 23/9/934 pazar günü saat 15 tedir. İhaleye iştirak edeceklerin o gün vaktinde komisyonda hazır bulunmaları.

«89» (5409)

***

Harp Akademisi Kumandanlığı emrindeki binaların tamiratı alenî münakasa ile yapılacaktır. İhalesi 25/9/934 salı günü saat 15 tedir. Taliplerin şartnameyi ve keşifnameyi görmek üzere hergün Fındıklıda Satınalma Komisyonuna müracaatleri ve ihaleye iştirak edeceklerin de o gün vaktinde Komisyonda bulunmaları. «101» (5519)

***

İstanbul Kumandanlığına bağlı kıtaat ihtiyacı için 60 ton un kapalı zarfla alınacaktır. İhalesi 29/9/934 cumartesi günü saat 15 tedir. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere hergün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinde teklif ve teminat mektuplarile Fındıklıda İstanbul Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna müracaatleri.

«104» (5511)

***

Fırka kıtaatının ihtiyacı için 318 ton un kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 23/9/934 pazar günü saat 15 tedir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere hergün Fındıklıda Satınalma Komisyonuna müracaatleri ve ihaleye iştirak edeceklerin de o gün komisyonda hazır bulunmaları. «92» (5413)

***

1. Fırka ihtiyacı için 296 ton tüvanan kömürü kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 23/9/934 pazar günü saat 15 tedir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere hergün Fındıklıda Satınalma Komisyonuna müracaatleri ve ihaleye iştirak edeceklerin de o gün vaktinde hazır bulunmaları. «84» (5412)

***

1. Fırka kıtaatı hayvanatı ihtiyacı için 160 ton yulaf kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 23/9/934 pazar günü saat 14,30 dadır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere hergün Fındıklıda Satınalma Komisyonuna müracaatleri ve ihaleye iştirak edeceklerin o gün vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. «85» (5411)

***

1. F. kıtaatı hayvanatı ihtiyacı için 341 ton samana talip çıkmadığından bu defa pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 23 eylûl 934 pazar günü saat 16 dadır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere hergün ve teminatlarile zamanından evvel Fındıklıdaki komisyonda hazır bulunmaları.

«126» (5856)

***

Gümüşsuyu hastanesinin birinci derecede yapılacak tamiratı pazarlıkla münakasaya konmuştur. İhalesi 27 eylûl 934 perşembe günü saat 15 tedir. Taliplerin şartnameyi ve keşifnamelerini görmek üzere hergün ve teminatlarile beraber vaktinden evvel Fındıklıda komisyonda hazır bulunmaları. «127» (5859)

***

Gülhane hastanesinin röntken makinesinde husule gelen arızaların tamiri pazarlıkla münakasaya konulmuştur. İhale 27 eylûl 934 perşembe günü saat 16 dadır. Taliplerin şartname ve keşfi görmek üzere hergün ve teminatlarile de vaktinden evvel Fındıklıdaki komisyonda bulunmaları.

«128» (5860)

Süt Veren Annelere **Fosfatlı Şark Malt Hulâsası** Kullanınız. Sütünüzü artırır. Çocukların kemiklerini kuvvetlendirir. (224

Bir tıraş bıçağı ile yüz defa tıraş olduğuna yemin edenler çoktur.

HASAN Tıraş Bıçakları

HAYRANLARI Çoğaldı

Şimdiye kadar icat olunan bütün tıraş bıçakları arasında en mükemmel ve en fevkalâde olduğu tahakkuk etmiştir. Piyasada mevcut tıraş bıçaklarını şaşırtmıştır. Bir adedi beş kuruştur. 10 adedi 45 kuruştur. Hasan Tıraş bıçaklarının 1-2-3-4 numaralı gayet keskin ve hassas tarafları vardır ki dört tarafı bir adet bıçağın her bir tarafile lâakal on defa tıraş olmak kabildir. Bu hesapla beş kuruşluk bir adet Hasan tıraş bıçağı ile kırk defa ve daha fazla tıraş olmak mümkündür ki dünyanın hiçbir bıçağında bu meziyet yoktur.

Feyziati Liseleri Müdürlüğünden:

1 — Kız ve erkekler için ayrı teşkilâta maliktir. Ana, ilk, Orta, Lise sınıflarına leylî, neharî talebe kaydine başlanmıştır.
2 — Kayit için her gün mektebe veya Yenipostane arkasında Basiret hanında özyol idarehanesine müracaat edebilir.
3 — isteyenlere mektep tarifenamesi gönderilir.

Arnavutköyünde tramvay caddesinde · Çiftesaraylarda Mektebin telefonu : 36.210 · Özvolun telefonu 24115

İstiklâl Lisesi Müdürlüğünden:

1 — Ilk, orta ve lise kısımlarına kız ve erkek leylî ve neharî talebe kaydine devam olunmaktadır.
2 — Onuncu ve on birinci sınıflarda neharî talebe için yer kalmamıştır.
3 — Eski talebe **Eylûlün yirmibeşine kadar** kaydini yenilettirmediği takdirde hakkını kaybetmiş olacaktır. (Memledetinde olan talebe mektupla müracaat edebilir.)
4 — Kayit için hergün saat ondan on yediye kadar müracaat edilebilir.
5 — İstiyenlere, mektebin kayit şartlarını bildiren tarifname gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı, Polismerkezi arkası. Tel 22534

26 eylûl DiL bayramı münasebetile

Malatya meb'usu Dr. Hilmi ve K. d'Alpino Kapuçelli Beyler tarafından yazılan

KURULTAY MARŞI

Sahibinin Sesi Plâklarında Zaptolundu Ingilterenin en maruf Askerî Bandosu tarafından tespit edilmiştir

AX 1934

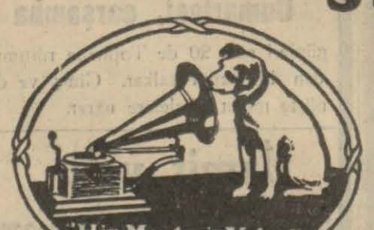

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — Deniz vasıtalarının ihtiyacı için 133 kalem malzemenin 8/10/934 pazartesi günü saat «14» te kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.
2 — İstekliler hergün Komisyondan şartname ve evsafı alabilir ve nümunelerini de görebilirler.
3 — İstekliler malzemenin yüzde yedi buçuk teminat akçesi olan 491 liralık vezne makbuzu veya banka kefaletnamesini teklif mektuplarile beraber belli zamandan evvel Komisyona vermeleri. (5800)

J. iTKiN

Tüccar terzisinin EMPERMEABL pardesülerinin şöhretini temin eden evsaf:

BİÇİMDE ŞIKLIK CİNSİNDE MÜKEMMELİYET

Beyoğlu Istiklâl caddesi 405 Telefon 40450

Posta T. T. Binalar ve Levazım Müdürlüğünden:

Telefon şebekeleri ihtiyacı olan «50,000» metro Haketel telle «100» bin metro çift ve «50,000» metro tek nâkilli sahra kablosu kapal zarf usulile münakasaya konulmuştur. Mezkûr malzemenin «26 ikinciteşrin 934» terihinde ihalesi yapılacağından taliplerin şartname almak için hergün, şartnamedeki tarifat dahilinde ihzar edilecek teklifname ve teminatları ihtiva edecek zarfları tevdi için de mezkûr tarihe musadif pazartesi günü saat 14 te Beyoğlu Posta Telgraf binasının üçüncü katında Mubayaat Komisyonuna müracaatleri. (5840)

Her akşam NOVOTNiDE NECiP Ve ZiRKiN ORKESTRASI KONSERİ

Diş hekimi Münevver Osman Hanım
Türbe, Babıali caddesi 10 No. Telefon: 22622

Türk Hanımları **Beşiktaş Dikiş Yurdu**

Dikiş - Elişleri Sergisi açılmıştır.

Ay nihayetine kadar devam edecektir. Umuma serbesttir.

Talebe kaydına başlanmıştır. Mektepte en son usullerle biçki, dikiş, nakiş, şapkacılık, korsacılık, çiçekçilik boya ile tezyinat dersleri gösterilir ve musaddak diploma verilir. Mezuneler muallim ve makasdar olur ve Yurt açabilirler.

Isteyenlere şartname gönderilir. Akaretler 64 No,

Pehlivan güreşi

27 eylûl perşembe günü Kartalda pehlivan güreşleri yapılacaktır. Başa 40, başaltına 25, ortaya 20, küçük ortaya 15, desteye 10 lira vardır. Pehlivanlarımızın gelmeleri ilân olunur.

Fatih - Saraçhanebaşı Horhor Caddesi Münir Paşa konağı

Kız - Erkek Ana - ilk Hayriye Lisesi Leylî - Neharî Orta - Lise

Resmî liselerin bütün imtiyaz ve hukukunu haiz ve Maarif Vekâletince muadeleti tasdik olunmuştur. Tedrişatındaki ciddiyet ve intizamile talebenin sıhhat ve gıdasına itinasile tanınmış olan mektebimizde kayit ve kabul muamelesine başlanmıştır. İlk kısımdan itibaren ecnebi lisanı başlar. Talebe mektebin hususî otomobil ve otobüslerile nakledilir. istiyenlere tarifname gönderilir. Telefon 20530

Üsküdar Akşam Kız San'at Mektebi Müdürlüğünden:

1/9/934 tarihinde başlıyan kayit muamelesi devam etmektedir. Tedrisata 22/9/934 tarihinde başlanacaktır. Mektebin gayesi iyi aile kadını yetiştirmek ve icabında geçimlerini temin edecek san'at bilgisi vermektir. Kayit ve kabul için nüfus tezkeresi, aşı ve sıhhat raporları, 6 adet fotoğraf, tahsil vesikalarile hergün 9 dan beşe kadar mektebe müracaat edilmesi lâzımdır. (5969)

Dr. İHSAN SAMI

TİFO ve PARATİFO AŞISI

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri çok kat'ı, muafiyeti pek emin bir aşıdır. Her eczane ve ecza depolarında bulunur. (2231)

Doktor

NIŞANYAN

Hastalarını hergün akşama kadar Beyoğlu Tokatlıyan oteli yanında Mektep sokak 35 No. lı muayyenehanesinde tedavi eder. Tel: 40843 (2243)

Kimyager Hüsameddin

Tam idrar tahlili **100** kuruştur. Bilûmum tahlilât. Bahçekapı, Emlâk ve Eytam Bankası karşısında İzzet Bey Hanı 2731

KOMOGENE KANZUK SAÇ LOSYONU

Kepekleri izale ve saç'arı besliyerek dökülmesine mani olur. Deposu: Kanzuk eczanesidir. Belli başlı ıtrıyat mağazalarında ve her eczanede bulunur. İhtar: Kanzuk saç losyonu mümasilleri gibi yağlı değildir. Tesiri kat'ı ve rayihası lâtif bir losyondur.

Erkek ve kadınlara

" KURTULUŞ "

Biçki ve dikiş dersanesi
Müdiresi: Mm. Papazyan

Haftanın 4 günü kadınlara, 2 günü erkeklere, günde üçer saat Fransız usulile biçki ve dikiş dersi tedris edilir ve 3 ayda Maarifçe musaddak diploma verir. Feriköy Tepeüstü 116 No. Papazyan apartımanı. (2612)

Askerî Fabrikalar U. Müdürlüğünden:

65	kalem elektrik malzemesi	13/10/934
28	kalem resim malzemesi	17/10/934
29000	kilo çinko	» » »
	Muhtelif helezoni makkaplar	» » »
34238	adet muhtelif eb'atta ateş tuğlası	
11500	kilo harç	20/10/934

Yukarıdaki malzemeler hizalarında gösterilen tarihlerde kapalı zarfla alınacaktır. Taliplerin şeraiti anlamak üzere hergün öğleden sonra saat 13,30 dan 15,30 a kadar ve münakasaya iştirak edeceklerin de teminatı muvakkatelerile vakti muayyeninde Satın Aalma Komisyonuna müracaatleri. (5925)

DOKTOR A. Kadri Selim

Birinci sınıf göz mütehassısı
Kadıköy Pazaryolu İzzetbey apartımanında No. 5

DOKTOR FEYZi AHMET

Cilt ve zührevî hastalıklar mütehassısı. Babıali, Ankara caddesi No 43 Cumadan başka hergün sabahtan akşama kadar. Telefon: 2/899

Cildiye ve Zühreviye hastalıkları mütehassısı
Dr. ÇiPRUT

Beyoğlu, Asmalımescit, Bursa Pazarı ittisalinde Atlas Han Tel. 43353

İTIMADI MİLLÎ

Yangın — TÜRK SiGORTA ANONIM ŞIRKETI — Nakliyat Bankası : Adapazarı türk ticaret Bankasıdır

Adapazarı Türk Ticaret Bankasının Merkez ve Şubelerinin bulunduğu mahallerle memleketin bellibaşlı Ticaret merkezlerinde ACENTALARI VARDIR

Tel: ITIMAT İstanbul Galata İtimadı Millî Hanı Telefon, 41937

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Boğaziçinde Sütlücede 2 No.lı Kalker - Taşocağı üç sene müddet ve senevî 140 lira bedel üzerinden açık arttırma usulile kiraya verilecektir. İsteklilerin 30/9/934 pazar günü saat on dörtte 32 liralık pey akçelerile müracaatleri. «M.» (5575)

Sahip ve Başmuharriri Yunus Nadi
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: Abidin Daver

Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi - İstanbul